

కోడి రామమూర్తి నాయకుడుగారు

నాయండ్ల సత్కారము

సుప్రసిద్ధ భీమ బలకారియను, ఆంధ్ర సోదరుడును, విఖ్యాత భారతపుత్రుడును, నగు కోడి రామమూర్తి నాయకుడు గారిని సత్కరించుటకై నాయకులబజారు పచ్చయప్ప మందిరమునందు విన్న భావనాసరము సాయంకాలమునం దొక మహా సభను జేసిరి. సభామందిరము జనులతో నిండినది. ఆ సభకు రామభద్ర నాయకుడుగారు, ముగల జమిందారుగారు, వేణు గోపాలనాయకుడుగారు, పరాంతకం నాయకుడుగారు, భవా నందంపిళ్లగారు, వరదరాజుల నాయకుడుగారు, రామస్వామి నాయకుడుగారు, పార్థసారథి నాయకుడుగారు, మున్నగు నాయండ్ల నేతలు వచ్చియుండిరి. వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు మున్నగు బ్రాహ్మణప్రముఖులును వచ్చియుండిరి. శ్రీ కృష్ణదేవరాయల వంశజులును ఆనగొంది రాజా సాహెబును నగు శ్రీమంతు శ్రీరంగ దేవరాయలువారు సభాధిపత్యమును వహించునటులు రామభద్ర నాయకుడుగారు పరిపాదించిరి. వరదరాజుల నాయకుడుగారు రామోదించిరి. సభకు రాజాలనందులకు తమవిచారమును తెలుపుచు రావుబహదూరు వేంకటరత్నము నాయకుడుగారు ఆభిప్రాయమును గారు సుబ్బరాయచెడ్డిగారు లేఖలను వ్రాసిరి. ఏ. సి. పార్థసారథి నాయకుడుగారు ఈ సభను జేసి రామమూర్తి నాయకుడుగారిని సత్కరించిన నాయండ్ల సంఘమును శ్లాఘించుచు వివిధ సంఘముల సంప్రదించుకొనుచు భారతీయులు గమ్యస్థానమును జేరుటకు సాధనమనియును, నాయండ్ల సంఘవికాస మితర సంఘములకు ప్రతిబంధకముగాదనియును, వృద్ధినిబొందిన సంఘములు నాయండ్ల సంఘమునకు చేయూతయేనుగుట ధర్మమనియును, స్వకీయ కులజుడైన నాయకుడుగారిని సత్కరించుట నాయండ్లకు ధర్మమనియును, వారి సహజమధుర గంభీరవాక్యములతో తెలియజేసిరి. అనంతరము సభాధ్యక్షుని యుపన్యాసమును (ఇట్లు) ఏ. సి. పార్థసారథి నాయకుడుగారు చదివిరి.

మహాజనులారా! నాకంటె మేధావు లనేకు లున్నను నన్నీ గౌరవనీయులగు అగ్రాసనాధిపత్యమునకు నియమించినందునై మికందజకు నాహృదయపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాడను. సుహృద్భవలారా! నాహృదయము మహా త్యాగపూరితమై, మాటలుతోలుకట్టనయ్యి, ఇట్లుగుటకు కారణము కలదు. తొల్లింటి మావిజయనగర సంస్థాన గౌరవమును నాయకులు తమ పౌరుషముచే జరకాలము కాపాడిరి; ఆ నాయకులే రామరాను నాయండ్లయి రాజధాని యెల్లయెడల వెల్లివిరిసిరి. నేడు మనచే గౌరవింపబడుటకై యిక్కడ కావూయమానుడై యున్న మన కలియుగభీముడు, నాయకవంశీమూనరుడు; ఆపరకారవీర్యుడు, అభినవ హైందవ శాండ్ బిరుదాంకితుడు, నాయకవంశోద్భవుడని తెలిసికొనుటచే, నామన ముత్యాహ పూరితమైయున్నది.

కత్తెపిఠామహులకుఁ బ్రతిఠామహులై యుండిన శ్రీశ్రీ కృష్ణదేవరాయ రాజ శిఖామణియొక్క యశోభవనమునకుఁ బునాదియై, అస్మద్వంశీయుల బల పరాక్రమములకుఁ బట్టుకొమ్మయై, యుండిన నాయక వంశము ఆచంద్రాల్కిస్తాయని యగు సద్యోకమును సంపాదించుచున్నపుడు, నాహృదయముత్యాహ పూరితముగాక వేరొందుగ ఎట్లు కాగలదు! ఈ నాయక వంశమునకుఁ దొల్లి విజయనగర సంస్థానాంతర్గతమై యుండిన చంద్రగిరి సామంత సంస్థానము బుట్టినిల్లు.

నేనా విజయనగర సంస్థానాధినేతల సంతతివాడను. నాహృదయాంతర్గతములై, యిపుడు నాదేహమునకు నూతన వైత్యముం గల్గించుచున్న మహాదానంద వికాసములం బ్రకటించుటకు నాకుఁ జాతుగ్యము చాలను.

భ్రాతృవరులారా! మన రామమూర్తి, రామమూర్తిం బోలె, మన భరతవంశమునకు మాసిపోని పేరు తెచ్చియున్నాడు. మనకు బలములేదు, పౌరుషములేదు, పరాక్రమములేదు, ఉత్సాహశక్తిలేదు, అని పరిహాసములపేయు మహానుభావుల వాదము లన్నియు, మన రామమూర్తి అసత్యములని రుజువు చేసియున్నాడు. అనేకమంది గొప్పవారు చిరకాలమునకుఁ జేగల పేరు మన రామమూర్తి దేశమునకు 10 సంవత్సరముల కాలములోఁ జేగెను. ఈ మహాబలకారి, ఈ యపరభీముడు, ఈ రెండవ వీరభద్రుడు, ఈ జగజ్జెట్టి, భరతవంశముయొక్క శాశ్వత కృతజ్ఞతకుఁ బాత్రుడైయున్నాడు. భారతీయు లీవేద హిందూధామమధ్యను నన్ని విధముల బ్రోత్సహించుట ధర్మము.

ఈ సాయంకాల మీ గౌరవము నాయక వంశోద్భవులచేఁ గావించబడుచున్నది. చెన్న నగర వాస్తవ్యు లీనాయకుల ననుసరించి, మనకూరిమి భీమన్న కుచిత సత్కారములం జేపెదరుగాకయని యభిలషించుచున్నాడను.

వర్తమానమున “నాయండ్ల” నుపేరఁ బరగుచున్న యోనాయకవంశోద్భవులారా! ఒక్క హితము. కాలము మారినది; వృత్తులు భేదించినవి; జీవితాభిరుచులు నవీనములైయున్నవి; జాతుల ననుసరించి వృత్తులను గ్రహించుకాలము గతించినది; మీచేతి ఖడ్గము కలమై మారియున్నది; దేహబలమునకు మాత్రమే పూజ లర్పించుకాలము దాటిపోయినది; బుద్ధిబలమునకుగల గౌరవము దేనికిని గానరాదు. బుద్ధిబలము విద్యాసాధ్యము. మీవంశము విద్యాసంపాదన యందు మిక్కిలి వెనుకబడియున్నది; దాన వృత్తివైఖ్య మావట్టియున్నది. యశము కావలయునన్న, తొల్లింటి మర్యాదలం గాపాడుకొనవలయునన్న, మీరు మతీ మీ సంతతివారు విద్యావంతులగుట అత్యంత మవసరము. మీరు సంఘభవించి, విద్యానిధులస్థాపించి, నాయకవంశోద్భవు లగు బీదబాలకు విద్యాదాన మొనగుట పరమధర్మము. ఈవిషయమై ఉత్తర మండలముల గాపురమున్న మీనాయకవంశోద్భవులు, విద్యా నిధులు స్థాపించి, వంశోద్ధరణమునకుం బూనుట బ్రశంసనీయము. దక్షిణ మండలములలో ఒక్క మధుర మండలమందు మాత్రము దొడ్డప్ప నాయక నూరు సంస్థానాధిపతులగు దివాన్ బహద్దర్ శ్రీయంత వైదిచర్ల రామభద్ర నాయకుడుగారు ఒక విద్యానిధి స్థాపించి, కృతజ్ఞతకుఁ పాత్రులగుచున్నాడు. రాజధానికి ప్రధాన నగరమై భాసిలు నీ చెన్న నగరమున నుండు నాయకవంశోద్భవులు ఈవిషయమై యింకను ఉదాసీనులై యుండుట మంచిదికాదు. ఇకవైన లెండు; కార్యకూరులు కండు; పౌరుషజ్ఞానధనల లై మనుండు; శ్రీ కృష్ణదేవరాయ పవిత్రార్చనంతివార మగు నస్మదాదులకు ఆనందము నిండు. వేవేగ ఒక విద్యానిధి నేర్పఱచి కృతకృత్యులరు కండు; సమస్తస్వస్థి స్థితిలయ కారణ భూతుండగు శ్రీ జగన్నాథుండు మీ కభ్యుదయ పరంపరాభివృద్ధి యనుగ్రహించుం గాక యని యభిలషించుచున్నాడను.

మతీయు, చండతరభంగి సాగుచున్న యీ యైకో పియో భండనము మిత్రమండలివారికి విజయప్రదముగ పరిణమించి, లోకస్వాతంత్ర్యము గాపాడబడుం గాక యని యా పరాత్పరుం బ్రార్థించుచున్నాను.

ధీరులు, దేశనాయకు లనియును, వారి జీవితము దేశము నకంతకును నుపయోగపడుచున్నదనియును ఇట్టి ధీరుడైన రామమూర్తి నాయకుడుగారిని వారి కులమువారు సత్కరించుట ధర్మమనియును, ఇంతవరకు నాయండ్ల సంఘము నిద్రపోవుచున్న ను ఇపుడు మేల్కొని కర్తవ్యమును పూనుకొనిన దనియును నాయకుడుగారు వారిభావమును గ్రహించి కంఠాభరణము నొక గొప్పపాఠోపేక్షముగా గ్రహింప వేడుచున్నామనియును నాయకుడుగారు వారిప్రదర్శనములవలన పురాణపురుషులను సంస్మరింప జేయుచున్నారనియును వేణుగోపాల నాయకుడుగారు చెప్పిరి. ఆభిప్రాయమునాయకుడుగారు రామమూర్తి నాయకుడుగారి గుణగణంబులను కొనియాడిరి. గద్దె రంగయ్య నాయకుడుగారు నాయకుడుగారి గుణములను వర్ణించుచు పద్యములను చదివిరి. డాక్టరు రామస్వామి నాయకుడుగారు ఇటుల సన్మానపత్రమును చదివిదానిని నాయకుడుగారికి సమర్పించిరి.

సన్మానపత్రము.

సోదరవర్యా! చెన్న పురిలోని నాయకు వర్గమునకు చేరిన మే మందరమును నేడు మనవర్గమున కమూల్యరత్నాలంకార ప్రాయులును, శ్రేష్ఠులును, పాత్రులునగు, తమకు మామనఃపూర్వక మగు ప్రేమను గౌరవమును భక్తిని చూపుట కత్యధిక సంతోషముతో నిచట సమావేశమైతిమి. సజాతీయుల మగుటచే మా కిట్టి ప్రత్యేక స్వాగత్యము కలదు.

మీ రొనరించిన పర్యవ్రాసచయ్యత్రయందు మీ యభివృద్ధిని మేము పుత్రుని విజయయాత్రను గమనించు మాతృదేవతవలె నత్యంతమగు నాతురతతో గమనించుచుంటిమి. మీ విజయయాత్ర సఫలమగుగాత్ర యని నిరంతరమును కోరుచుంటిమి. మరియు నెన్నడు మిమ్ము కన్నులార చూచి చేతులార మీకు స్వాగత మొసంగుతురణ మానస్సమగునని యాతురత జెందియుంటిమి. సుగుణభిని యగు సుతరత్నము సఫలమై విజయధన్యుడై సోదరమధ్యమున కరుదెంచెను. దీక్షుకాల మెడపాసి జని సకల మానవప్రపంచసంతానమునందై

మరలివచ్చిన కుమార శేఖరుని గనినంత పొంగి పొరలివచ్చు మాతృప్రేమతో బిగ్గ గొగిలించి మూర్ధాఘ్రాణ మొనరించి యాశీర్వదించి సంతృప్త యగు మాతృవోలె నేడు మీ సంఘము మీకు స్వాగత మొసంగుచున్నది.

దక్షిణహిందూదేశ చరిత్రమునందు నాయకు సంఘమువారి ధీర కూర వీరచరిత్రము నెరుంగనివారులేరు. సహజ మగు ఔత్రతేజమును, దేశారాధన తత్పరత్యమును, జాతీయ గౌరవమును, గలిగి ఈసంఘమువారు సామ్రాజ్య నిర్మాతలని పేరెన్నిక గాంచియున్నారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రాకమున్న దక్షిణ హిందూస్థానము నప్రతిహతపరాక్రమమున పరిపాలించిన విజయనగర, మధురై, సామ్రాజ్యములను మన సంఘమువారే ఏర్పరచి ధన్యులైరి. ఇట్టి మన సామ్రాజ్యములు బ్రిటిషు మహాసామ్రాజ్యము నలీనమై పోయినను మన శౌర్య, వీర్య, ధైర్య, శ్రేయ్యము లినుమంతయు కొరంత వడలేదనుట లోకవిదితము. ఆంధ్రదేశమున ప్రస్తుటముగ గోచరించుచున్న జాతీయ పునరుద్ధారణభావము ఆంధ్రుల నవోత్సాహమునై గాక ఈ మహోద్భవ సాఫల్యతకు వడిగనో ఆలస్యముగనో నాయకుసంఘమువారుగూడ ప్రబలమగు బాధ్యతను వహింపవలసిన అవసరము కలుగుననికూడ సప్రస్థపరుచుచున్నది. ప్రాచీనకాలమునందు మనకు కలిగియుండిన మహోన్నతస్థితికిని భావికాలమున కలుగనన్న మహా గౌరవమునకును ప్రత్యక్ష ప్రమాణముగ సుమగ్రశరీర సత్యమునకును పరిపూర్ణాస్థిత్యమునకును తావలమైన ఆంధ్రపుత్రులును నాయకుసంఘమువారు నగు మిమ్మెరుట గాంచుటకంటె మా కధికమగు ప్రోత్సాహ మొసంగజాలిన దికనేమి కలదు?

ఇట్టి ప్రపంచాతీతమగు సమగ్ర వ్యక్తిని కాంచగలుగుటచే ఆంధ్రభూమియును, నాయకు సంఘము, నువ్వుంగుచుండినను విజయనగరమున విఖ్యాతిగాంచిన వాయును భవజ్ఞ నకులునగు రాయబహదూరు కోడినాయకస్వామి నాయకుగారి భీశక్తిని సుహృద్భావమును మేము మరువజాలము. అమర్త్య సహజ శరీర పాటన వర్తి పులగుటచే మీకు వినముల మగుచున్నాముగాని మేము మీక్కిలిగ గోచించి యానందించుటకుగల కారణము మీహృదయమునగల ప్రేమయును; సానుభూతియు, నేయని విన్నవించుచున్నాము. మీరు జననమున హిందువులయ్యి, విశ్వసోదర భావమును కార్యరూపమున నవలంబించితిరి. ఉదార భావమునకును; పరిపూర్ణ ప్రేమకును, పరోపకార పారీణితకును, ఆటపట్టె పతిభిలును, నిమ్న జాతులునగు, మీదే శీయులకు చేయూత యొసగుటయందు నిరంతరమును ముందంజ వేయుచుండిరి. మీ భూతదయయును, నదాన్యతయును, జగద్విదితములై మిక్కిలిని దిగంతముల ప్రమాప్తమొగింతుటయే గాక మీ సంఘమున కంతటికిని మహదైశ్వర్య సంపాదములై సంఘము వారియందు సుగుణబీజముల నంకురింపజేయుచున్నవి.

మీ రొనరించిన మహత్కార్యములను చూపించిన ప్రబలభయానక ప్రదర్శనములను, ఆచరణమునను, బోధనమునను, బోధించిన నీతులను, కని విని మేమురి త్తమాటలతో మిము సంస్తుతించినంత మాత్రమున తనివినందజాలక చంద్రున కొకనూరి పోగననట్లు తృణప్రాయమగు నీకంఠాభరణమును సమర్పించితిమి. చెన్న పురినాయకు సంఘమువారు సమర్పించిన యల్పపాద తోషికముగ దీనిని తాము పరిగ్రహింతురని కోరెదము.

మహాత్మా!! వైర్యకాలి! మీ విధిని మీరు ఘనతముగ ను పీకోచితముగ నిర్వహించితిరి. ధీరులై న గౌరవముగ మీ పాత్రప్రదర్శనమును జగన్నాటకరంగమున మీరు గావించితిరి. దేశమున కంతటికిని స్వసంఘమునకును గూడ మీరు మీ సం దేశము నందజేసితిరి. యశో నామ ప్రతాపముల దిశావలయులు వ్యాపింపజేసి విశ్రేమింప గోరుమంటిని. సర్వజగదీశువగు జగత్పితపరిపూర్ణకరుణామృతవన్న మన మిమ్ముదనియించి మీకు చిరత రాయుగాకోవైశ్వర్యర్యాదుల నొసంగు గాత్రయనియు, మీ జీవితము మాతృనేతచే ధన్యతను మగుగాత్ర యనియు మీరు స్వయముగ నాటిన ఈ శరీరపారిశ్రామిక బీజము నాటుకొని వెరిగి బలసి దేశము నలముకొనుట మీరు కనులార గాంచి సంతసింతురుగాక యనియును మేము భక్తిపూర్వకముగ, ప్రార్థించుచున్నాము.

పిమ్మటను నాయకుగారు వారికి సహజమైన గంభీరవాక్యములతో నిటుల ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

నేను నాయకును. ఆంధ్రభాష మాతృభాషగలవాడను. కాన నాంధ్రభాషయందు మాటలాడుటకు బూనుకొందును. నేను మీదేశీయుడను. మీరక్షస్పర్శగలవాడను. నేడు గూడిన సభ మన సంఘముయొక్క బలమును పీకమత్త్యతను దెలుపుచున్నది. శ్రీకృష్ణ దేవరాయల విజయసంస్కారములను గైగిడి యానందిండు నేటిసభను జూచుటనల్ప

మనకు గలుగుచున్నది. కాకిపిల్ల కాకి మాత్రము ముద్దెనను చిలుకపిల్ల సకల జనులకు ముద్దుగ నుండును. నేను మీకులమువాడనని నన్ను మీరు సత్కరించుచున్నారు. మీ బాలుర ముద్దుమాటలచే నాపలుకుల నాదరించుటకు వేడుచున్నాను. నాయకులు, నాయకవంశజులు, క్షత్రియులు, ఎవ్వడును పశువులందు లాస్య నాయకులు మొదలగు లిరుదములు గలవారు. ను ప్రసిద్ధ నాయకవంశజులమైన మనము మన కులాభివృద్ధికి పాటుపడవలయును. శరీరమునకు తల చేతులు మొండెము కాళ్లు ఎట్లవసరమో సంఘమునకును విద్యావంతులు క్షత్రియులు వైఖ్యలు మొదలగువారవ సరము. పూర్వకాలము బ్రాహ్మణులు గురువులుగను మంత్రు లుగ నుండెడివారు. కృష్ణదేవరాయల విజయమునకు మంత్రి అప్పారావు దోడ్పడెను. ద్రోణుడు బ్రాహ్మణుడైనను ఆశ్రువిద్యా ప్రవీణుడు. బలిజలనగా బలముగలవారు. నేను నాబాల్యమునందు పురాణకథలను వినుచు ధీరగుణోపాసన మును జేయుచుండెడివాడను. ఎవరి జన్మభూమి వారికి ప్రయత మము. ఇంగ్లాండునందు నన్ను ఏదేశముమించిదని యడిగి నపుడు హిందూదేశము మంచిదనియును అందు చెన్నపురి రాజధాని శ్రేష్ఠమనియును విజయనగరము శ్రేష్ఠతమ మని యును చెప్పెడివాడను. నేడేసభయందు గోచరగుచున్న విక మత్యము మన గోమతూపములకు వ్యాపించి మనయందు విద్యా గౌరవములను వర్ధిలచేయ వలయును. నేను నాయకులైనను హిందూపుననియును భారతీయుడ ననియును గర్వపడుచున్నా ను. ఆభావమే మనసంఘమున కంతకు నుండవలయును. ఎవరికర్మలందు వారు నైపుణ్యమును బడసిన వారు శ్రేష్ఠులుగా గలరు. నేనింతవరకు 170 బంగారు పానితోషికములను బడసి తిని. అందునేను. నాసంఘమువారు దయచేసిన కంఠాధర ణము ప్రయతమముగ నున్నది. నావక్షస్థలమునందు ధరించెడి శిలాశకలముల కంటెను నామెడయందుగల కంఠాధరణము బరువును గలిగి యున్నది. నన్నువలె మనసంఘమునందు గల విద్యావంతులను సత్కరించుట మనసంఘమునకు ధర్మము. ప్రజలు జన్మవలన శూద్రులును కర్మలవలన బ్రాహ్మణులు నగుచున్నారు. బ్రాహ్మణులు వేదములనుచదివి ఆహంకార మును వదిలి లోకసంగ్రహమునకై పాటుపడి ప్రతిధనగ డించిరి. వేదవ్యాసుడు సర్వజ్ఞుడయ్యును మానవజనము జేయుటకై ప్రవృత్తి మాగ్ధును నవలంబించెను. అందువలననే బ్రాహ్మణులు వేదవిలసలై పూజింప బడెడివారు. ఇపుడు వారి స్వాగ్ర పరత్వమువలన బ్రాహ్మణో మమదేవతాయను భావముపోయి బ్రాహ్మణో యమహతకః అనుభావము గలిగినది. కాలము మారినది. బ్రాహ్మణులు వేదవిద్యను మరచినను రాజ విద్యయందు ప్రవీణులయి మంచిపదవులను బడయుచున్నారు. రాజవిద్యకు తోడుగ వేదవిద్యను సంయుక్తము మన మభ్యసించుటవలన పఠజలివ్యాసాదుల కాకరమైన భారతజాతి వికసించగలదు. మనుజులు దేహమును, బుద్ధిని, వికసించజేసిన గాని వృద్ధిని పొందనేరరు. బ్రాహ్మణులు ఆభిమానమును వదిలి విద్యను గడించి బాగుపడుచున్నారు. నాయకుల ఆభిమాన మునుపూని విద్యలేక చెడిపోవుచున్నారు. సంఘమునందలి గుణములను గ్రహించి దోషములను పరిత్యజించుట సంఘ వికాసమునకు సాధనము. నాయకులు లుదరును వారి సంఘ వికాసమునకై పాటుపడుదురని నమ్ముచున్నాను. నాస్థాల శరీరమేదూరదేశమునం దున్నను నానూత్న శరీరము మీయు ద్యమమునకు దోడ్పడుచుండును. మీసత్కారమువలన నాకు పరమాస్థానము గలిగినది. నేను మీకు నావరమకృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నాను.

ఆనంతరము శ్రీమనగాల రాజుగారు వ్యయప్రయాస ములను భరించి సంఘాభిమానమును వహించి అగ్రాననాధిపత్య మును వహించిన ఆసిగొండి రాజాసాహేబుగారికి వందనముల నర్పించిరి. అగ్రాననాధిపతిని నాయకుగా గాని ని పుష్ప మాతాలంకృతులను జేసిన తరువాతను జయజయధ్వనులతో సభ ముగిసినది.

సెన్న అడ్వరెజిగు నజస్సి.

ఈసంఘము కలకత్తాలో గురుప్రసాద చౌదరి లేమలో 80వ గృహమునందు కలదు. మీరు పత్రికలకు ప్రకటనల నం దిచ్చుటలో మిక్కిలి సమర్థులని మోడరను రివ్యూ-బెంగాలి-అమృతేశ్వర-పంజాబీ-పార్సీ-మ్యాగండియా - గుజరాతీ పంచి-బెనార్ మున్నగు పత్రికలను డాక్టరు బర్మను, సి. కె. నేను, శవిరాజ గణనాథ నేను, మున్నగు సుప్రసిద్ధ వైద్యులం గవులను చాల ప్రశంసించుచు నొసంగిన. లేఖలను పుస్తక రూపమున మీరు ప్రకటించి మాతాపున కొక ప్రతి వంపిరి. మీ ప్రజలకును పత్రికలకును గూడ విశ్వసనీయత లని వ్రాయు టకు సంకల్పించుచున్నాము.

స్థానిక వార్తలు

(1)

జరుగజోవు సంగతులు.

జనవరి 20 శనివారము.
సాంవత్సరిక జంతుప్రవర్ధనము (జిప్సావా) సాయం 8-గం.
శ్రీబ్రహ్మ 6 మంగళవారము.
కాసనసభ సమావేశము ఉద. 11 గం.

బహుమతి:—“హిందూదేశమున శిశుమరణము”

లను గూర్చి వ్రాయబడిన వ్యాసములలో నుత్తమమైన దానికి హిందూదేశమునందలి సభ ఆసిస్టెంటు సర్జనుసంఘము వారి క బహుమతి నొసంగదమని ప్రకటించిరి. 7 పోటీ వ్యాస సములు వచ్చినవి. పి. ఎ. రాయచంద్రయ్యగారి కా బహుమతి యొసగబడెను.

లయెనలు కర్మిసుగారు:—కొండుపేటలు మండలి ప్రతినిధి లయెనలు కర్మిసుగారు నేటి కలకత్తా మెయిలులో చెన్నపురికి వచ్చిరి. గవర్నరుగారి ప్రతినిధి వారి నాదరించి దీర్ఘ తనము వారిమందెరమునకు దీసికొనిపోయెను. కర్మిసుగారి చతు మాడు దినముల వరకును గవర్నరుగారి యతిధిగా నుండునని తెలియుచున్నది.

దారిగానక తిరుగులాడుట:—గాజుల బలిజ జాతి శ్రీ యొకతె మొన్నటి శనివారమునాడు లిరువళిక్కేడి పార్థసారధి కోవెలవద్ద దారిగానక తిరుగులాడుచుండగా జూడబడెను. ఈమె ధనికురాలు. సుమారు 60 ఏండ్ల ప్రాయము గలిగి యుండును. చెవులకు బంగారు కమ్ములును, చేతులకు బంగారు మురుగులునుగలవు. ఆమె పురుషేంద్రునిమండి సుమా రాయదినముల క్రిందట చెన్నపురికి వచ్చినటుల గన్పించు చున్నది.

రామమూర్తి మందెరము:—ప్రాధెసరుగారు మొనూరును వీక్షించిన పిమ్మట వైభజనమందెరము క్రిందటి మార్చి నెలలో స్థాపింపబడినది. జాతియత భేదములు లేక ము ఖ్యముగా వైదిక జనులయొక్క సాంఘిక వైదిక స్థితుల నభి వృద్ధిజేయుట దీనియ్యుద్దేశ్యము. ప్రాధసరుగారి మందెరము వారిని జూచి వారి యుద్దేశ్యముల బరీక్షించి తనవేర నీభజనమం దెరము నుంపించుటయే గాక రూ 100 ల విరాళము గూడ నొసంగిరి. ఎం. వేంకటకృష్ణయ్యగారు భజనమందెరమును తేర చిరి. అందుకొకట చందాదాన వనూలు చేయుచున్నారు. మందెరకార్యదర్శి ఎం. దొరస్వామిగారా పనిమీదనే చెన్న పురి కిపుడు విచ్చేసిరి. అని యొక విలేఖకుడు వ్రాయు చున్నాడు.

శ్రీ సరస్వతి బాలికా పాఠశాల:—

ఈబాలికాపాఠశాలయొక్క అష్టమవార్షికోత్సవము వ్యాయ మూర్తి సి. వి. కుమారస్వామిగారి శ్రీయారగారి యాజమాన్య ముక్రింద నిన్నటిసాయంకాలము జయప్రదముగా జరిగెను. సుమారు 60 మందిలందు ప్రేక్షకులు విచ్చేసియుండిరి. సరస్వ తీపూజ జరిగినపిమ్మట అష్టమవార్షిక వృత్తాంతము పాఠశాల బాలికలు ధ్వజచక్రనాటకమును జయప్రదముగా ప్రదర్శించిరి. అందు నారదపాత్రను ధరించిన చి. లలితాంబాకో ఆసు 8 సం|| రముల బాలిక ప్రదర్శనమును మెచ్చి రావుసాహెబ్ సి.రామానుజంకెట్టిగారు బాలిక కొకబంగారుపతకమును బహు మతి చేయ వాగ్దానమొసంగిరి. తరువాత స్వామిదేవ సర్వానంద గారు హిందూ శ్రీధర్మమునుగూర్చియు, శ్రీయతి మొనూరు బి. కుట్టియమ్మకో శ్రీవిద్యను గూర్చియు, ముచ్చటించిరి. అగ్రాననాధిపతిగారు బాలికలకు బహుమతులను పంచివెట్టిరి. ఆధ్యక్షుల పూలమాలాలంకృతుల జేసిన పిమ్మట సభ చాలింప బడెను.

హేస్టింగ్సుగారు:—అర్మీనియను వీధి, ఓరియంటు లు వైపు ఇన్స్పెక్టరు కంపెనీ (లిమిటెడ్)యొక్క మద రాను కాళాకార్యదర్శి హేస్టింగ్సు నెలపు దీసికొని స్వగృ హమున కరుగుచున్నారు. వారి నాదరించుటకై నిన్నటి సాయంకాలము కంపెనీ వారందఱును వారికి స్వాగత ప్రణామ నర్పించిరి. చుట్టుప్రదేశములనుండు కంపెనీ యెంట్రా సరు యమున కవటికి విచ్చేసిరి. హేస్టింగ్సుగారు తనప్రత్యుత్తర ము నొసంగి హేస్టింగ్సుగారిని పుష్పమాలాలంకృతులజేసి పిమ్మట స్వల్పాహారమును పంచివెట్టబడెను. కంపెనీతరపున బొంబాయిలో పనిచేయుచున్నట్టియు, హేస్టింగ్సుగారి స్థాన మున నియమించబడినట్టియు డుగ్లాసు ఫారెస్టుగారుకూడ యాదరింపబడిరి.

ఆసిబెంటుమ్మగారి పర్యటనము

ఉత్తర సర్కారులలో సంచారము.

కాకినాడ, జనవరి 8:—6 వ తేదీన ఆమ్మగారును మిత్రులును వాల్తేరునకు వచ్చిరి. పాఠ లోకగోష్ఠియారే గింపు నేర్పరచి వీధుల వెంటిరిగిరి. హోమురూలు లీగును గూర్చి సంగ్రహమును స్వాగత ప్రత్యమనొసంగిరి. పురమం దెరమున హోమురూలునుగూర్చి ఆమ్మగారు గంభీరోపన్యాస ము నొసంగిరి. సభ ప్రేక్షకులతో నిండిపోయినది. నిన్నును దివ్యజ్ఞానసమాజోపయములనుగూర్చి ఆమ్మగారు మరియొక గంభీరోపన్యాసము నొసంగిరి. సభక్రైక్కురిసి పోయినది.

కాకినాడ

నాడే బిసెంటుమ్మగారు బయలుదేరి సాయంత్రకి కాకి నాడకు వచ్చిరి. ఇరట గూడ. గొప్ప యూరేగింపుతో నమ్మ గారిని పోలవరము జమిందారుగారింటికి గొనివచ్చిరి. నేడు పురమందెరమున వారు హోమురూలు యుపన్యాస మొసం గిరి. నిలువబడుటకైన పిలువకుండ సభాధనము జనులతో నిండిపోయినది.

మరియొకకథనము-వాల్తేరు.

విశాఖపట్టణము, జనవరి 8:—శనివారమునాడు సాయం త్రకి ఆసిబెంటుమ్మగారును మిత్రులును వాల్తేరునకువచ్చిరి. వం దలకొలది ప్రజలును నాయకులును విద్యార్థులును వైభవోపేత మగు స్వాగత మొసంగిరి. ఆమ్మగారుబండిమండి దిగింతనే మా! వేంకట పతిరాజుగారు పుష్పమూలా లంకృతులనుగావించిరి. మంగళవాద్యములు మ్రోగుచుండ వెంకట్రమణి మూర్తిగారి చెండుగుక్రమంబండిలో నమ్మగారిని గూర్చుండ బెట్టి పురవీధుల నూరేగించి వేంకటపతిరాజుగారి వందెర మున విడియించిరి. వేంకటమఠముమూర్తిగారు (మూర్తినిపలు కాన్పిలరు) స్వయముగ బండిని నడపిరి. మార్గమధ్యమున 20 తావులయందు పుష్పమాలలను గుచ్చుచులను కన్నుర హార తుల నొసంగబడినవి.

రాజుగారింటను ఫలహారములను కొద్దిగా నారగించి విద్యార్థుల యెదుట నామె యుపన్యసించిరి.

సాయంకాలము 8:30 కు పురమందెరమున హోము రూలులీగునుగూర్చి ఆసిబెంటుమ్మగారుపన్యసించినపు డెచ టను నిలుచుటకైన తావులేకుండెను. సభ్యులందరును వైరస్య రహితులై ఆగంభీరోపన్యాసము వాలించిరి. మా! రాజుగారు వందనముల రర్పించిరి.

దివ్యజ్ఞాన విషయములు

నిన్నటి యుద్దయమున 8 గంటలకు మరియొక పెద్దసభ జరిగినది. దివ్యజ్ఞాన సమాజమువారి ఆశ్రయములనుగూర్చి ఆమ్మ గారుపన్యసించిరి. పిమ్మట డాక్టరు ఆప్పల నరసయ్యగారింట దివ్యజ్ఞానసంఘసభ జరిగినది. ఆచట బిసెంటుమ్మగారు పన్య సించిరి. కొందర క్రొత్తగా సభ్యులైరి.

పోక

మెయిలుబండిమీద నామె కాకినాడకు వెళ్లిరి. ప్రము ఖులందరు నామెను సాగవంపిరి. ఈ పూజ్యరాలి సత్కార ము మా! రాజుగారి పూర్వీకవల క్లాసునీయునుగ నెర వేరినది.

న్యాయ బృహరావుగారి వైముఖ్యము

ఆసిబెంటుమ్మగారు 8 వ తేదీ రాత్రికి రాజ మండ్రీకి వచ్చెదరు. అధిక వైభవోపేతమగు స్వాగ తము నొసంగి ఆమ్మగారికి సన్మాన ప్రత్యమ నర్పించుట కధిక ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. 9 వ తేదీన హో మురూలు-దివ్యజ్ఞాన సమాజోపయములను విషయములను గూర్చి ఆమ్మగారు పన్యసించెదరు. ఈ ప్రయత్నములలో న్యాయ బృహరావు పంతులుగా రెట్టి సహాయము చేయుట లేదు. అధ్యక్షత వహించుటకు గూడని రాకరించిరి.

నల్లపాటి హనుమంతరావు, మోక్షనాథం వేణుగో పాలరావుగార్లును గుంటూరు జిల్లాసంఘమువారు సంచార కార్యదర్శులుగ నియమించుచున్నారు.

బాపట్లలో వక్రియగున్న కోనా వేంకట్రావుగారిని యెవరో దుర్మార్గులు ఇటీవల వారు యెరటిలో మంచముపై బరుండగ రాలివేళ బల్లముతో ఘుఘునుపైబడిచిరి. జైవాను గ్రహమువలన నాపాటు ముక్కుక్రిందు నోటిలోనికి దిగినది. చారికి ప్రాణాపాయము లేదనుచున్నారు. వారు ఆసుపత్రిలో ఘున్నారు. హంతకుడు ఎవరో తెలియదు.

విషయానుక్రమణిక.

కోడి రామమూర్తినాయుడుగారు	2-8
ప్రధానవ్యాసము	
దేశభాషలు—విద్యా శిక్షణము	4
కోడి రామమూర్తినాయుడుగారు	5
విరోధానుభవసంగ్రహము	
విదేశ తంత్రీవార్తలు	6-7
దేశీయ తంత్రీవార్తలు	8-9
ఇంగ్లీషు తంత్రీవార్తలు	10-11-12
జాతీయము వృద్ధిపొందుట	13

ఆంధ్ర పత్రిక

1917 సం॥ జనవరి నెల 8-వ తేది

సోమవారము

దేశభాషలు - విద్యాశిక్షణము.

ప్రపంచమునం దెచ్చుటను భరతఖండము నందుగల విచిత్రస్థితి గానరాదు. జాతులనేకములు. మతము లనేకములు. భాష లనేకములు. స్వదేశ భాషలకు సంరంభము గలుగుచున్నది. స్వదేశ భాషల సంరంభం బటులుండగ స్వదేశభాషల కును రాజభాషయైన యాంగ్లభాషకును సంరంభము వర్ణించున్నది. జీవనోపాధికిని వ్యవహార సౌకర్యమును విజ్ఞాన సాధనమునకును గౌరవమునకును రాజభాష పరిజ్ఞాన మవసరమైనది. ఆంగ్లభాష రాజభాష. ఆంగ్లేయులు పరిపాలకులు. విద్యాశిక్షణమున కాంగ్లభాష ముఖ్యసాధనము. ఆంగ్లభాష రానివానికి గౌరవములేదు. జీవనసాధనములేదు. జ్ఞానసాధనములేదు. ఇట్టి పరిస్థితులందు దేశభాషలకు గౌరవము లేకుండుటయును రాజభాషకు గౌరవము గలుగుటయును సహజము. విద్యావంతు లాంగ్లభాషను కొనియాడుదురు. ఆంగ్లభాషయందు యోచించుదురు. ఆంగ్లభాష యందు పుష్కలమును. ఆంగ్లభాషయందు ప్రాయమును. ఆంగ్లభాషయందు జీవించుదురు. దేశభాషావసరములేనపుడు విద్యావంతులవలంబించెడి మార్గమునందు దోషముండదు. నిత్యవ్యవహారములకు గృహకృత్యములకు దేశభాషలు శరణ్యములు గ నున్నవి. ఆంగ్లభాషాపాండిత్యము విద్యావంతులకు పుత్తిపోషణమునకును జీవనోపాధికిని సాధనముగ నున్నది. దేశభాషయందు శిక్షణము లేరండునది భావవికాసమునకు సాధనము గాజాలకున్నది. ఆంగ్లభాష వ్యవహారోపయోగ మైనను విద్యావంతులకిట్టి గౌరవంబైనను జనసామాన్యుల వికాసమునకై లాభించుటలేదు. ఆంగ్లవిద్యావంతులవలనను ఏబడెండ్ల నుండియును నాంగ్ల సాహిత్యమును నభ్యసించుచున్నను నాంగ్లభాషయందు స్థిరముగ నిలువగల గ్రంథమును రచించలేదు. హైందవులు యాంగ్లభాష పరిజ్ఞానమువలన నాంగ్లభాషకును సారస్వతమునకును నెప్పటికైనను పక్కతి గలుగునని తోచదు. దేశభాషా వికాసములేకను ప్రజావభోధము గలిగి దేశము వికసించునని గాని నమ్ముటకు వీలులేదు. ఆంగ్లభాషాభిమానులు భాషాభిమానము విజ్ఞానముని భ్రమపడుచున్నారు. ఇది అసహజమైనది. విద్యాశిక్షణమునందు ఆంగ్లభాష పరిజ్ఞానమువలన విద్యార్థుల కాలము గడిచిపోవుచున్నది. విద్యావంతులు గడించిన యాంగ్లభాష పరిచయము వారి కుంటుంబును

లందు గాని జాతీయందు గాని విజ్ఞానమును వ్యాపింప జేయుటకై యుపయోగపడుటలేదు.

విద్యాశిక్షణ విధానమునందు హిందూదేశమునకుగల విషమదశ మట్టి యే ఇతర దేశమునకును లేదు. విద్యాశిక్షణమునకు పరదేశ భాష ఆధారము. శిక్షకులు పరదేశీయులు. స్వదేశభాషలు కేవలము ప్రాకృత భాషలు గాకను వికసించి సారస్వతమును గలిగియున్నవి. ఆ భాషలను నిర్హులము చేయుట ఎవరికిని సాధ్యము గాదు. కాని విద్యా శిక్షణము దేశభాషాముఖమున జరుగ నంతవరకును దేశమునందు విజ్ఞానము వ్యాపింప నేరదు. అయినను విద్యా శిక్షణ మాంగ్లభాషాముఖముననే జరుగవలయునని ఆంగ్లభాషాభిమానులు వాదించుచున్నారు. ఇటీవల కామను వీలు ప్రతియందు ఆ బ్రహ్మము వి. సాలెముగారు విద్యా శిక్షణమునం దాంగ్లభాషా ప్రముఖతను గురించి ఒక వ్యాసమును ప్రచురించిరి. ఆ బ్రహ్మము సాలెముగారు దేశభాషాముఖమున విద్యాశిక్షణమును జేయ నుపక్రమించుట సంకుచిత భావమనియు శాస్త్రపరిజ్ఞానము ఆంగ్లభాషాముఖమున మాత్రమే గలుగగల దనియును శాస్త్ర గ్రంథములను భాషాంతరికరించుట వ్యర్థప్రయోగ మనియును జాతీయభావ వ్యాకసమున కాంగ్లభాషా శిక్షణమే మూలమనియును ప్రజలకు సకలదేశములందును శాస్త్రపరిజ్ఞానము దుర్లభమనియును రాజకీయ భాషయను వ్యాపారభాషయను నాంగ్లభాషయే కావలయు ననియును జర్మనులు జపానుదేశస్థులు వ్యాపార లాభమునకై ఆంగ్లభాష నభ్యసించుచున్నారనియును మతోపదేశములకు కార్యభావములకు దేశభాషల నభ్యసించవచ్చు ననియును వ్రాసియుండిరి. వ్యాసలేఖకుని భావవిరుద్ధముగ నున్నటులు పాఠకులు గ్రహింపగలరు. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున కుపాధ్యక్షులు సర్వాధికారి స్నాతకులకు సంబోధించెడి సందర్భమునందు వంగభాషాభివృద్ధివలన శాస్త్రపరిశోధనసంస్కృతియు నాంగ్లభాషయందు సాధ్యముగాగలదని చెప్పియుండిరి. ఆభావమును సాలెముగారు గ్రహింపవలసియుండును. భాషాంతరికరణము వ్యర్థప్రయోగమట. ఆంగ్లభాషయందు జర్మనీభాషనుండి అనేక శాస్త్ర గ్రంథములు భాషాంతరికరింపబడలేదా? జపాను దేశస్థులు శాస్త్రగ్రంథములను భాషాంతరికరించలేదా? ఇప్పుడు దేశభాషలందు శాస్త్రగ్రంథములు భాషాంతరికరింప బడుట లేదా? ఇతర జాతుల ప్రయత్నములు వ్యర్థము లైన మన ప్రయత్నములును వ్యర్థము గావచ్చును. జాతీయభావవికాసము కాలముహిమ గాని ఆంగ్లభాషాభ్యసనఫలము గాదు. స్వల్పరాజ్యములైన మోంటెనీగ్రో సర్వియాలయందు జాతీయ భాషాభిమానము స్వదేశభాష వలన గలుగ లేదా? శాస్త్రపరిజ్ఞానము సకలజనులకును లాభకరము. విజ్ఞానము స్వభాషయందున్నపుడు జనసామాన్యులకు శాస్త్రపరిజ్ఞానము సులభసాధ్యము గాగలదు. కొందరు హైందవులు రాజకీయ వ్యవహారములకై ఆంగ్లభాషను ఎప్పటివలెనే అభ్యసించ వచ్చును. జపాను దేశస్థులవలె స్వభాషనువృద్ధిచేసికొని ఆంగ్లభాషను రెండవ భాషగ నభ్యసించవచ్చును. సాలెముగారు మతబోధయును కావ్యభావములును సామాన్యమని తలచుట వింతగ నున్నది. జాతీయబలమునకును వికాసమునకును మతము కావ్యములువలె ప్రకృత శాస్త్రములు తోడ్పడజాలవు. ప్రజల సాంప్రదాయాచారములకును భావములకును నిలయములైన కావ్యములు నిరసనీయములు గావు. కావ్యపరిజ్ఞానమున కొక భాషను శాస్త్రపరిజ్ఞానమునకు దేనికా భాషను నభ్యసించుట యెంత దుస్సరమో

సాలెముగారు గ్రహింపకుండుట చిత్రముగ నున్నది. దేశభాషాప్రచారమును గోరువా రెవరును నాంగ్లభాషను విస్తరించమని కోరుటలేదు. ఆంగ్లభాషను నిర్బంధకమైన రెండవభాషనుగ గరపమనియే దేశభాషాభిమానులు కోరుచున్నారు. ఆంగ్లభాషను రెండవభాషనుగ నభ్యసించుటచే సాలెముగారు కోరెడి లాభము లన్నియును సమకూరగలవు. దేశభాషలను విద్యాశిక్షణమునకు ప్రధానసాధనములనుగ జేయుటవలనను నీ లాభము లన్నియును గలుగుటయే కాకను సకలోద్యమములకును ప్రయోజనమైన ప్రజాప్రబోధము సాధ్యము గాగలదు. ఆంగ్ల విద్యాభిమానులు రాజ్యాంగములందు ప్రజాతంత్రమును గోరుచు భాషయందు మాత్రము స్వల్ప సంఖ్యాకుల లాభమును గోరుదురు. ప్రతి మనుజుడును విద్యా లాభమును బడయుటకును ప్రతియింటను విజ్ఞానద్వీపము ప్రకాశించుటకును ప్రతిజాతీయందును ప్రబోధ ముదయించుటకును హరు ప్రతిక్షణమును మాటలాడెడి మాతృభాష సాధనము గాగలదు గాని కేవలము పాఠశాలందు జీవనోపాధికి గాని వ్యవహార సౌకర్యమునకుగాని వాణిజ్యలాభమునకుగాని యభ్యసించెడిభాష సాధనము గాజాలదు. ఈ సత్యమును మన మెంత త్వరగా గ్రహించిన నంతత్వరగా మనము వృద్ధిని బొంది మనదేశము బాగుపడగలదు.

కోడి రామమూర్తినాయుడుగారు

నాయుండ్ల సంఘసత్కారము.

భరత ఖండములోని అన్ని సంఘములందును కలయిక గలిగినది. ప్రబోధ ముదయించినది. స్వసంఘాభిమానము, దేశభిమానము తలయెత్తుచున్నవి. స్వకులజుడు ప్రఖ్యాత భారత సుతుడును నగు రామమూర్తినాయుడుగారిని వారి కులమువారు సత్కరించుటకు పూనుకొనుట యెంతయు సమంజసముగ నున్నది. వికాసమునకు స్వయంసహాయము ప్రత్యభిజ్ఞానము సాధనములు. భగవంతుడు లోకవికాసమునకై అనేక కులములనుజాతులను సృజించెను. చరాచర ప్రపంచ మంతయును లోక వికాసమునకు పలుకీతుల తోడ్పడుచున్నది. భేదము ఉపయోగవిధానము నందు గలదు గాని ఉపయోగదశయందు లేదు. శరీర పోషణమునకు సర్వాంగము లవసరమైనటులు భారత జాతీయ వికాసమున కన్ని సంఘములును నంగములు. సర్వాంగ వికాసము జాతీయ వికాసమునకును లోకకల్యాణమునకును సాధనము. ప్రత్యేకమును వికాసమును బొందుట యందు ధర్మవిరుద్ధము లేదు. అంగ వికారము వలన నష్టము గలుగును గాని అంగవికాసము వలన నష్టము గలుగ బోదు. రామమూర్తినాయుడుగారు నాయుడు కులజులు. దిగంతవ్యాప్త మైన కీర్తిని గడించినవారు. జాతికుల మతభేదము లేకను భారతజాతి నంతను ప్రేమించెడివారు. రామమూర్తినాయుడుగారిన్ని సంఘములకును సమ్మానపాత్రులు. బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులు మహారాజులు రాజులు శ్రీమంతులు సామాన్యులు నాయుడుగారిని సత్కరించిరి. స్వకీయకులజులు నాయుడుగారిని సత్కరించుట సంఘమునకును నాయుడుగారికిని గౌరవమును గలిగించు చున్నది. లోకమునందు విజయమునకు ఆత్మప్రత్యయము సాధనము. ఎవరికియందు వానికి విశ్వాస ముండినగాని విజయము గలుగనేరదు. సంశయాత్ములు నశించుదురు గాని వృద్ధిని పొందనేరరు. రామమూర్తినాయుడుగారి జీవితము ఈధర్మమునకు మంచివ్యాఖ్యగ నున్నది.

కలశాస్త్ర విశ్వవిద్యాలయము పరిషత్తును నిర్వహించుచు
పట్టెంతయును, చక్కగా పట్టుమల కనేసల కొరకు మన్న
పుసుసాక్ష్యాధికేతముల విద్యాప్రమాణములతో సమకాలీనమున
నిలిచితిల్లు ఈ దేశముందలివిద్యారంగాలని ఇంగ్లీషు మేకప్రతిక
రాజ్యపరినిధిగాను చేసికొనవలగము సంబంధము హాకోను
మన్నది. లోకముందు ఏకైకవిద్యాలయములో నడువను 100కి
పై లేక 6౫౦ వరకు తక్కువగు స్వతాళము కానేకాదు
మన్న ప్రతి 100కి 25 వరును, కలశాస్త్రము మాత్రము 10
వరునియు స్వతాళము లగుచుండుటను బట్టి చూడగా ఇంగ్లీషు
మేకప్రతికయొక్క వ్యాఖ్యానమున కాన్వపమలేమిల గు
ప్రస్తుతమమన్నది. సాక్ష్యాధికేతముల పరిమితులు కలిగినారు
వని వ్రాయుట సాహసము. ఆమెికాలో కథాకాలలో వెల్లి
కూరుచునకప్పులునికొరకుమన్నది. లేకఆసినలభ మోపరీక్ష
జరిగును.కొన్నిచోట్ల డబ్బుచ్చెల్లించిన పట్టుములు లభించును.
ఇండియానుండి స్కూలుస్టేలు ప్యాసుగాని వాచుబుద్ధి వల్లం
కుతువెల్లి ఎం. ఏ., ఎల్. ఎల్. సి., సి. ఎఫ్. సి. బాధ్యుడుకాదు
రీక్షలలో ఇట్టై కృతార్థులను వచ్చుచుండుగా పరీక్షలు
మలభ మేకడవో, ఇంగ్లీషుమేనుకు' తెలియవా? ఇంగ్లండు
లో అప్పగడ్డు, కేంబ్రిడ్జిలో మూత్రము పరీక్షలు జరిగిగా
ండునని ఒప్పుకొనినను, చెన్నపట్టమంతవాడు లోకములో
మరిచ్చటను లేదని త్రికరణపట్టిగా తెప్పుచ్చును.

వివాహమునంగ్రామము

గీ నువారికి మితమండలిలేఖ - అంగీకృతము కాకపోవుట

అట్టియా చక్రవర్తి - జర్మనులపట్ల విరోధభావము

బ్రిటిషువారి గొప్పబుణము - సఫలమగునను నమ్మకము.

(రైటరు ఏ జెన్సీ.)

ఇంగ్లండు

"ఇన్వెస్టియా" నాక.

లండను, జనవరి 6.—"ఇన్వెస్టియా" నాకయందు నష్టమైనవారు రెండు మంది యని నాకాదళ విచారకులు తెలిపిరి.

నూతన యుద్ధమునము.

లండను, జనవరి 6.—నూతన యుద్ధమునము గురువారము నాదోసంగబడు ని ప్రకటించ బడినది.

సుప్రసిద్ధుడు పేటకాని మరణము.

లండను, జనవరి 6.—పేటయందు సుప్రసిద్ధుడు ఫ్రెడెరిక్ సెల్మానుగారు తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధమునందు మరణించిరి.

సామ్రాజ్య సమావేశము

లండను, జనవరి 6.—రైటరు విలేఖకుడు చేంబర్లెను గారితో మాట్లాడగా వారిట్లు చెప్పిరి:—సామ్రాజ్య సమావేశమునకు ఇద్దఱు భారతీయ ప్రతినిధులను పంపుటనుగూర్చి తమకును గాజపతినిధిగారిని సుత్తరప్రత్యక్షములు జరుగుచున్నవని వారిని, యుద్ధసమయమున హిందూదేశము చేసిన మహాసహాయమునకుగాను హిందూదేశపు హక్కులను ప్రభుత్వమువారు గ్రహించుటయు హిందూదేశమున అధినివేశములతో సమానముగ గౌరవించుటయు హిందూదేశమునకు విశేషముగు సంతుష్టి నొడగూర్చును. అధినివేశముల నైనక వర్ణమునుండి అనేకులు హిందూదేశ సేనల ధైర్యపరాక్రమములను గొనియాడుచు చేంబర్లెనుగారి కుత్తరములువ్రాసిరి.

లండను వార్తాపత్రికలు.

లండను, జనవరి 6.—లండను వార్తా పత్రిక లన్నియు శత్రుదేశములలోని స్థితులనుగూర్చియు సంధివిషయమున శత్రుమండలివారియొక్కయు రిటర్నదేశములవారి యొక్కయు నభిప్రాయములనుగూర్చియు విశేషముగా వ్రాయుచున్నవి. అట్టియాలోని స్థితులను సంధివిషయమున అట్టియానుల చర్యయును అతిశక్తితో చూడబడుచున్నవి.

నాకా విమానములు

లండను, జనవరి 6.—నాకాదళ విచారకవర్గము వారిట్లు ప్ర.టింపిరి:—నాకా విమానములు మారిజానది పైనికులె బద్గామంతెలా వంతభాగమునుద్వంసముచేసెను.

ప్రాచ్యభాషా విద్యార్థులు

లండను, జనవరి 6.—ప్రాచ్యభాషా విద్యార్థులను క్రింద మాసాంతర్గత క్రిరాజుగారు తెలిచెదరు. సాత్రకమము 18 వ తేదీనుండి ప్రారంభమగును.

ముగిసిన ప్రిమరులు.

లండను, జనవరి 6.—"హెల్సామ్" (నార్వే), "సాకోపెన్" (గ్రీస్), అన్నివరులు ముగిసినది.

వ్యావసాయిక పునరుద్ధారము.

లండను, జనవరి 7:—వ్యావసాయ సంఘాధ్యక్షులగు ప్రాధికార యుద్ధానంతరము వ్యవసాయపరిస్థితులు అభివృద్ధిచెందునని చెప్పివ్రాసినవారు ప్రస్తుతముచేత నైసంతపము ఆహారపదార్థములను పెంపవలెననియు యుద్ధానంతరము ఉత్పాదకము చేయుట పండులను పెంచుటయున్నగు వానిని ప్రభుత్వమువారు పోషించునట్లేర్పాట్లు చేయబడుననియు నుడిపిరి.

హిందూదేశ కార్యాలయము

లండను, జనవరి 6:—జనరల్ సర్ చార్లెస్ ఈగ్లెక్టర్ గారికి బహుళ జనరల్ ఎడ్మండు బాలోగారు హిందూదేశ కార్యాలయమున సభ్యుడుగా నియోగింపబడిరి.

ప్రాము

అంగ్లరంగము.

లండను, జనవరి 6:—సర్ డేగ్లస్ హేగ్ గారిరాత్రియిట్లు ప్రకటించిరి:—బోమాంటుహామెలు కుత్తరమున మేమురెండు శత్రుస్థానములను పట్టుకొని శత్రువులనుసరిపిన ప్రతియుద్ధములను వ్యర్థ పఱచితిమి. పగటిపూట ఆరాముకు నైర్వృతిని మేముతీవ్రముగ ముట్టడించి మాడవంత్రి మఱికు శత్రుపంక్తులను భేదించితిమి. శత్రువుల కపరిమితమగు నష్టముగలిగినది. క్రిస్ట్యునునుండి ఇంత మఱికు 240 మంది ఖయీదీలను చిల్లరయుద్ధములందు పట్టుకొంటిమి. మన విమానములు శత్రుపంక్తులకు వెనుక ముఖ్య స్థానములను జయప్రదముగ ముట్టడించితిమి.

బ్రిటిషు కందకముల ముట్టడి.

లండను, జనవరి 6:—సర్ డేగ్లస్ హేగ్ గారి వధ్యా వ్హ మిట్లు ప్రకటించిరి:—లూసుకు దక్షిణమున శత్రువులు కొందఱు మన కందకములను ప్రవేశించిరి. అంతట తీవ్రముగ యుద్ధము జరిగినది. శత్రువు లనేకులు మన అగ్నివృక్షమున కందకములలోనే మరణించిరి. మిగిలినవారు పాటి పోయిరి. బ్రిటిషువైనికులు కొందఱు కనబడుటలేదు. గివెన్సీకి ఉత్తరమున మేము జయప్రదముగ నొక గనిని ప్రేల్చితిమి. లాబోఫ్ఫు కెదురుగను, గెడికోరు వద్దను, గోమికోరు కు పశ్చిమమునను 60 వ కొండప్రాంతమునను మేము శత్రుకందకములను తీవ్రముగ ముట్టడించితిమి.

సోమురంగ యుద్ధప్రకటనలు

లండను, జనవరి 6:—సోమురంగ యుద్ధప్రకటనలను నైసికవర్గమువారు విశేషోత్సాహముతో గ్రహించిరి. సోమురంగమున జనరలు రాల్సన్ గారి అప్రతిహత అవస్థుండము రాల్సన్ గారికి విశేషప్రఖ్యాతి దెచ్చెను. జూలైమాసమున వారు రాత్రిపూటలందు సలిపినయుద్ధములు ఆదర్శప్రాయములైనవి. ఈ ప్రకటనములందు నార్తబర్లండు పటాలములు, రాయల్ వార్షివ్ మైసపటాలములు, రాయల్ పూర్వసిల్వీన్ పటాలములు లివర్ పూల్ పటాలములు, మిడిల్ సెక్సు, గ్లాస్ ఫర్ పటాలములు రాజుగారి నాయత్వ లైన్లు, మున్నగు పటాలములు విశేషముగా గొనియాడబడినవి. ఈ మాసాంతమునందు మరికొన్ని పటాలముల పేర్లు ప్రకటింపబడును. అందు భారతీయ సేనల పేర్లు జేర్పబడును.

పరాసురంగము.

పారిసు, జనవరి 7:—నిన్నటిరాత్రి పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి:—పాస్కుండిలునందు మధ్యాహ్నమున తీవ్రమగు ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది. సోమురంగమున మన ఫిరంగిదళము శత్రుస్థానములను జయప్రదముగ ముట్టడించెను. బట్టిడి మీసెక్ మేసను ఆక్టాంపెన్, ఆరాకోరులందు శత్రువులు ఆకస్మికముగ మనపై బడిరి గాని మన అగ్నివృక్షపు బలమున విఫలమై మరలిపోయిరి.

పశ్చిమ రంగము.

లండను, జనవరి 6:—పశ్చిమరంగమంతయు మఱిల బురదవేలయెదరి. వేడిగుండలవలన ప్రయోజన మేమియు గలుగలేదు. ప్రతిదినమును ఫిరంగియుద్ధము జరుగుచున్నది. అందువలన శత్రువులు సోమునది ప్రాంతమున మఱిల కందకనివాసము చేయలేరున్నారు.

పరాసు సేనలు.

పారిసు, జనవరి 6:—జనరలు సెవిల్లిగారు నూతన సంవత్సరారోహణమున సేనల కిట్లు తెలిపిరి:—గతసంవత్సరము మనసేనలు చేసినకార్యమును గర్వముతో జ్ఞప్తిక దెచ్చుకొనవచ్చును—వర్షమువద్ద జర్మనుల మహాప్రయత్నములను వ్యర్థ మొనర్చితిరి. మీరు బ్రిటిషువారితో పోటీపడి సోమురంగమున విజృంభణమునందు నొకరి నొకరు మించుటకు ప్రయత్నించితిరి. 1917వ సంవత్సరమున మనకు సంపూర్ణ విజయము నుగూర్చ గలరని మానమ్మకము.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, జనవరి 6:—పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి:—సోమురంగమున మన విమానములు ఒక శత్రువిమానశాల మీదను, రైలుస్టేషనులమీదను, కిబిరములమీదను, మందు సామగ్రినిలువస్థానములమీదను బాంబుల వర్షించెను.

రుస్సా

తీవ్రమగు యుద్ధము.

లండను, జనవరి 6:—రష్యను వాయువార్త యిట్లు నుడువుచున్నది:—మేము అట్టియానుల ననేకులను అగ్నివృక్షమునకు బలియొసంగి అనేకులను ఖయిదుచేసి జోలోటిక్ కుత్తరమున మనస్థానములను పరిశీలించవచ్చిన శత్రుపటాలములంద నేకులను పట్టుకొంటిమి. ఖెబోనికానదికి దక్షిణమున శత్రువుల ముట్టడులను వ్యర్థముచేసితిమి. ఆయిటజ్ నది కుత్తరమునను శత్రువులు మానుపర్యాయములు వ్యర్థలేరి. మూడుపటాలములు 30 ఫిరంగిదళములతో నమ్ములను ముట్టడించి బు జా న ది ముఖద్వారమున దక్షిణముగ వెనుకకు ద్రోసివైచెను. టైలాకు తూర్పున వొకొరోనియొద్ద శత్రువులు తీవ్రముగ తలపడిరి. పగ లంతయు అతిభారతమగు యుద్ధము జరిగెను. సాయంకాలమున డాన్బాసునది అవతలిగట్టిన మమ్ములను శత్రువులు వెనుకకు నెట్టిరి.

శత్రువురోగమునము.

లండను, జనవరి 6:—రష్యవారిట్లు ప్రకటించిరి:—కొటుంబాకు దక్షిణమున శత్రువులు మమ్ములను వెనుకకు నెట్టిరి. ఆయిటజ్ నదికి దక్షిణమున మేము: పర్వతాగ్రమున జయించితిమి గాని శత్రువులు రొమేనియనులను సుషీ జానదిపైనున్న రెకోజాయొద్ద వెనుకకు నెట్టివేసిరి. కుట్రీయా యందును, ఓడోబెస్కికి నైర్వృతిని రొమేనియనులు వెనుకకు ద్రోసివేయబడిరి. రిమ్మి పెనీ, గులియాంకా, కియోవెనో, మేషి సెనీలయొద్ద శత్రువుల అవస్థుండము రొమేనియనులను వెనుకకు నెట్టివేసెను.

కోర్లండునందు యుద్ధము.

లండను, జనవరి 6:—రష్యవారిట్లు ప్రకటించిరి:—కాల్మజెన్ కు. ఆగ్నేయమునను, కిగాకు నైర్వృతిని మేము శత్రుస్థానమును ఆక్రమించుకొని 272 మంది వైనికులను ముగ్గురు వైనికోదోగ్గులను పట్టుకొంటిమి.

జర్మను స్థానములను జొచ్చుట.

లండను, జనవరి 6:—జర్మను లిట్లు ప్రకటించిరి:—రష్యములు మిటారి గాకోడుకును సముద్రమునకును నడుమనున స్థానములను ముట్టడించి వానియందు జొచ్చి మేముజయప్రదముగ ప్రతియుద్ధము సలిపితిమి.

ఫిలిలీ

సంధివిషయము

పోపుగారి జోక్యము.

లండను, జనవరి 7:—రోమునుండి ఈక్రింది వాయువార్త వచ్చినది:—సంధి కనుకూలముగ పోపుగారు తక్షణము జోక్యము కల్పించుకొనరలె నని అట్టియాను చక్రవర్తి వక్రవర్తిములు వ్రాసిన యుత్తరమును ఒక రాయబారి పోపుగారికి దెచ్చెను.

అట్టిలియా

అట్టిలియాయందు వరదలు

బ్రిస్టెక్, జనవరి 6:—ప్రిండ్లర్సు నది గట్టు తెరచుకొని చుట్టుప్రక్కలగల దేశమును ముంచివేసినది. ఫిజ్ రాయ్ నది యను పొంగుచున్నది. రాకాంబ్లక్ పురము ప్రమాదస్థితి యందున్నది.

కెనడా

కెనడాలో సైనికుల గూర్పుట.

ఒటావా, జనవరి 4.—కెనడాలో 385955 మంది ఇంతవఱకు సేనయందు చేర్చుకొనబడిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా రంగము.

లండను, జనవరి 6.—బ్రిటిషువా రిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు.—రిఫూజీలయందు వెనుకకు బోవుచున్న శత్రువులకు వెంటడించుచు కోగోవలినది నొకస్థానమును మేము వశపఱచుకొని రిఫూజీలకు యుత్తరపుగట్టున నున్న కిబంబాపురమును జేరితిమి. శత్రువులు నది దక్షిణముగట్టు వైపున్నారు. మెగటాలలోయ యందు శత్రువులతో తీవ్రముగ పోరితిమి. మన లింసో సేన, సమీపింపవచ్చుచున్న శత్రుపటాలములకు తీవ్రముగ ముట్టడించి ఆ సేనలను పట్టుకొనెను. ఫిరికాకు తూర్పున మేము శత్రువులకు తలపడుచున్నాము. శత్రువులు వెనుకకు బోవుచున్నారు.

బాల్యము

గ్రీసు పరిస్థితులు

ఏథెన్సు, జనవరి 5.—గ్రీసు రాజుగారు పూర్వపుత్రులతో నాలోచింపగా, గ్రీసువారు జనరలు సురేలుగారి వెనుక దళమును ముట్టడింప దలపలేదు గాన మిత్రమండలివారి సందేశమును గ్రహింపగూడదని వారు చెప్పిరి. మిత్రమండలివారి సందేశమును గ్రహించినయెడల గ్రీసువారు జనరలు సురేలుగారి సేనాభాగమును వెనుకనుండి ముట్టడింప దలపెట్టెననియొక్కవగును. ఈ సందేశమునందలి కొన్ని భాగములను తీసి జేసి మానముతో వర్తక నిరోధమును భరించుచుందుమని రాజుగారును పూర్వ పుత్రులును తీర్మానించుకొనిరి. వర్తక నిరోధములన గ్రీసులో ఆహార పదార్థముల విలువ అపరిమితమై పోయినవి.

గ్రీకునందలి రాజకీయవారు

లండను, జనవరి 6.—నైరానుండి “టైముస్” పత్రిక కిట్లు తంలివార్తవచ్చినది:—గ్రీకునందు రాజకీయవారు రాజసేనలు ఫిలోపానీసుకు పోకుండునట్లు చేయుటకు లారిస్సుకు దక్షిణముననున్న వంతెనను ప్రేచ్చికొల్పిరి.

యునైటెడ్ స్టేట్సువారి ఆక్షేపణము

లండను, జనవరి 6.—గ్రీసు సైనికులు డిసెంబరు 2 వ తేదీన ఒక అమెరికను పౌరునితోనుకొని బాధించినందున యునైటెడ్ స్టేట్సువారు గ్రీసుప్రభుత్వమువారికి ఆక్షేపణము వ్రాసి తక్షణము విచారణచేసి అమెరికను పౌరునికి గలిగిన నష్టములకు ప్రతికారము చేయవలెనని చెప్పిరి.

పౌరులు హతులగుట

లండను, జనవరి 6.—రొట్టెలకోటకు గలిగిన సంకులమునకు పౌరు లనేకులు హతులైరిని ఏథెన్సునుండి సారిసుకు తంలివార్త వచ్చినది.

మేసిడోనియా రంగము.

లండను, జనవరి 6.—మేసిడోనియాను కాల మానము బాగుగా నుండలేదు. ఫిరంగియుద్ధము తీవ్రముగ జరుగుచున్నది. సిరీస్ దర్మిహిస్సారు రైలుమార్గము నొడ్డునున్న కుప్రియొద్ద బ్రిటిషువారు జయప్రదముగ యుద్ధము సలిపిరి.

బ్రిటిషు నౌకాదళము ఆర్కానోకు దక్షిణమున ఉముంట్లో న్నను, అకార్వికా పురములను ముట్టడించెను.

జర్మనీ

శత్రు సముద్రాంతర్గామి మోసము

ఆంస్టర్డామ్, జనవరి 6.—“టెలిగ్రాఫ్” పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—డచ్చివారి తూర్పుఇండియావీవులనుండి తిరిగివచ్చుచున్న ఒక డచ్చివీవులకు విస్కే ఆభారమునందు ప్రమాదచిహ్నములు కనబడెను. వీనియొక్క యొక స్త్రీయకు ప్రమాదము గలుగుచున్నదని డచ్చివీవురు అక్కడికి బోయి చూడ ఒక జర్మను సముద్రాంతర్గామి యుండెను. ఆంగ్లేయురే వచ్చినయెడల ముంచి వేయుదమని సముద్రాంతర్గామి యధిపతి తలంచుచుండెను గాని డచ్చివీవురు వచ్చినందున ఆకాభంగముకొండెను.

శత్రువుల ఆర్థిక దుస్థితి

లండను, జనవరి 6.—గత రెండుమాసములందు శత్రువులకు ఆర్థికవిషయమున గలిగినంత చిక్కు ఇదివఱకు కన్నడును గలిగియుండలేదని రైటరు తెలుపుచున్నాడు. రొషిని యాయందు నూనె, ధాన్యము, మున్నగునవి లభించునని జర్మను లత్యుత్సాహముతో నుండ వారికందేమియు దొరకనందున ఆకాభంగము గలిగెను. ఉరలగడ్డలపంటయు చెడినందున ప్రజలహారములేక మాడుచున్నారు.

శత్రుసమావేశము.

ఆంస్టర్డామ్, జనవరి 6.—అర్కుడ్యూక్ (గ్రెడెర్క్, ఆస్ట్రియను యుద్ధకార్యాలయాధిపతి, జనరల్ హోజెన్ డాఫ్ నుగార్లు జర్మనుశిబిరమున కయిజరుతో గలసి భోజనముచేసిరి. జర్మనుయువరాజును, బల్గేరియాసేనకు చెందిన బోరిసును, హిందెన్బర్గును, జనరల్ యాడెన్ డాఫ్ ను, జనరల్ కెకాఫ్ నుగూడ నుండిరి. కయిజరు ఆర్కుడ్యూకుకు పరాక్రమ పతకము నొసంగెను.

కయిజరు సందేశము.

ఆంస్టర్డామ్, జనవరి 6.—కయిజరు ఈక్రింది సందేశమును తన సేనలకును నౌకాదళమునకును పంపెనని బెర్లినునుండి తెలియచున్నది. “మనశత్రువులు సంధిసందేశము నంగీకరింపలేదు. జర్మనీనాశమును వారు తలపెట్టియున్నారు. భగవంతుడు సాక్షిగ ఇకమిదగలుగు ప్రాణనష్టమునకు శత్రువులైతర వారులు. దేవుని సహాయముతో మన సేనల సంధిని నిర్బంధము చేయునుగాక.

ఆస్ట్రియా

ఆస్ట్రియను చక్రవర్తి

లండను, జనవరి 6.—ఆస్ట్రియనుచక్రవర్తి చారల్సు గారు పూర్వోద్ధ్యోగుల నందఱిని తీసివేయుటనుగూర్చి పలు పురు పరిపరిధిముల దలంచుచున్నాడు. బర్తరపు చేయబడిన వారిలో ననేకులు జర్మనుపాక్షికులు. విదేశాంగ కార్యాలయమున ముఖ్యుడగు మాక్సి యోప్రభువును, రెండవముఖ్యుడగు ఫగ్గాషీప్రభువును వారు ముందు తొలంగించిరి. వీరిద్దఱిమూలముననే యుద్ధ మింతకంతకు సాగినది. చారల్సు చక్రవర్తి గారు హంగరీలోని జర్మనుపాక్షికులకు నుద్ధ్యోగులను తొలగించి ప్రభుత్వవర్గమును మార్పుటకు బుడాపెట్టుకు బోవుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఆస్ట్రియను సాంఘికవాదులను వారు విడుదలచేసి స్వాతంత్ర్యమొసంగిరి. ఈ స్వాతంత్ర్యముతో వారు పశ్చిమమునకు దక్షిణమునకు మిత్రమండలివారి స్థానములను వదలివేయవలయు ననియు తొందరచేయుచున్నాడు.

సెనేటుసభ.

లండను, జనవరి 6.—కోసెన్ హేగ్ నుండి ఇట్లు తెలియుచున్నది:—మాడు సంవత్సరములనుండి ఆస్ట్రియను సెనేటు సభ యొక్క పర్యాయమైనను జరిగియుండలేదు. ఫిబ్రవరిమాసాంతమున జరుపబడునని తెలియుచున్నది.

టర్కీ

తురుష్కుల ప్రకటనము.

లండను, జనవరి 6.—ఆస్ట్రియా జర్మనీలకు తురుష్కులు పంపిన లేఖయందు పారిసు బెర్లిను సంధులు తోసివేయబడినవి. ఆస్ట్రియా జర్మనీలకు వశమయి వానిక్రింద రక్షితస్థితిలో నుండుటను తురుష్కు దేశము వదలుకొని తెబనన్ పరిపాలనమున రద్దుపఱచినది.

నార్వే

నార్వేవిషయము.

లండను, జనవరి 6.—నార్వేవారు మగతులకు విరుద్ధముగా జర్మనీకి చేపలను లోహమును బంపుచున్నందున బ్రిటెనునుండి నార్వేకు రాక్షసి బొగ్గు పంపగూడదని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి. లోహమును చేపలను నార్వేనుండి జర్మనీకి పంపగూడదని జరిగిన ఏర్పాట్లకు వ్యతిరేకముగా ఈ వస్తువులు పంపబడుచున్నందున బ్రిటిషువారు రాక్షసి బొగ్గు ఎగుమతిని నిషేధించిరిని నార్వే పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

అమెరికా

విల్సనుగారి కొకసంధి వ్రతము పంపుట.

న్యూయార్కు, జనవరి 4.—మిత్రమండలివారు తమ సంధి మగతులకు బయట పెట్టుటకు సమ్మతించినయెడల విల్సనుగా రింకొక సంధివ్రతమును బంపుమనని తెలిసి మార్చెంటులలో బలము తగ్గెను.

మ్యూసు రంగము.

లండను జనవరి 7.—పరాసువా రిట్లు ప్రకటించిరి:—మ్యూసురంగమున పిరంగి యుద్ధము జరుగుచున్నది. మనఫిరంగి దళము 285 వ గుట్ట ఉత్తరపు ముఖమును మోర్తమునందు జర్మను ముఖ్యస్థానములను ముట్టడించెను మ్యూసునదికి తూర్పున శత్రువులు మనస్థానమునై ఆకస్మికబడిరికాని వార్తప్రయత్నము లన్నియు వ్యర్థము లయ్యెను. వాస్తవమునందును వారి ప్రయత్నములు వ్యర్థములయ్యెను.

సంధి—ఒకప్రముఖము.

లండను, జనవరి 7.—ఆంగ్లప్రముఖు డొకడు సంధిని గూర్చి చెప్పిన వాక్యములను లండను పత్రికలన్నియు వ్రాయుచున్నవి. జర్మనులు 1914 వ సంవత్సరమునందు తాము తప్పక సంపాదించగలమని నమ్ముకొనిన విజయము సంపాదించలేకపోవుటచే ఇకముందునైన నెడతెగక యుద్ధము సలిపి మిత్రమండలి కార్మిక విషమస్థితిని గూర్చి అపరాధ పశ్చాత్తాపము నవ్వపూర్తి భవిష్యత్తుకు పూచీ యనుభయంకర వాక్యములను బెడరించి త్రోసివేయింపగలమని నమ్ముకము గలిగియున్నట్లున్నది. ఆస్ట్రియనుల స్థితి వేరువిధముగ నున్నది. జేతములో పట్టుండి యుద్ధరంగమున నున్న సేనల కాహార మిచ్చుటకు ఆస్ట్రియానుం దాహము లేదు. వాస్తవస్థితిని పూర్వచక్రవర్తికి తెలియనియకుండ నాచియుంచిరి. కాని ఇప్పటి చక్రవర్తి నిజమును దెలిసికొని సంధిక్షమారిని త్రోసేసించుచున్నాడు. కయిజరేమయు మాట్లాడక విడువనానుండి వెడలిపోవుట, మాతన చక్రవర్తి సంధి విషయమును గూర్చి మొగమెట మేమియు లేక హృదయస్పృహమును బహిరంగముగ చెప్పుట చేతనే యని ఆంగ్లప్రముఖుడు వచించెను.

త్వరలో సంధికలుగ జాలదు

లండను, జనవరి 7.—“సెల్ బోరెన్” ప్రభువుగారు ఆక్రికన్ బాంకింగు కంపెనీవారికి నిచ్చితిమి మువ్వకొనించుచు త్వరలో సంధికలుగజాలదని వచించిరి. సంధి త్వరలో జరుగునని భవిష్యత్తు చెప్పవారెందఱు తప్పుపలుకుచున్నాను.

లోకమాన్య తిలకుగారు.

నాగపూరు, జనవరి 8 బాలగంగాధర తిలకుగారు కలకత్తానుండి ఈమధ్యాహ్న మిక్కడికి వచ్చిరి. రైలుప్రేమనకన్వనగరయువకులు వారినిగౌరవించి యుపన్యాస పూర్వకముగ స్వాగతమొసంగి ఆ నేక ప్రాలంభరములతో నలంకరించిరి. తిలకుగారిని మోటుబండిలో నెక్కనీయలేదు. సాధారణుగు గుట్టపుబండియందు వారిగూర్పుండచెప్పి గుట్టములు కట్టక, యువకులు స్వహస్తములతో అరమైలు దూరము రాజకీధిగుండు బండినిలాగి యుత్సవము జరిపిరి!

అభినవ భీమ సేనుడగు

ప్రాధెసరు రామమూర్తిగారు.

ప్రేమతి ఎ. జి. కావ్యూ

సర్. ఎ. జి. కావ్యూగార్ల ఆదరణక్రింద భారత దేశమునుండి వలసపోయినవారి సహాయము నిమిత్తమై 8-1-1917 తేదీ

సోమవారము

ప్రదర్శించెదరు.

9-1-1917 తేదీ మంగళవారమునాడు

సిద్ధి పైల్లానుకును

మద్రాసు పైల్లాను ఫజల్ దీనుకును

కు స్త్రీ జరుగును.

రేట్లు యథాప్రకారము.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు

ఫిల్మీ

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధ వార్తలు

I

ఫిల్మీ, జనవరి 6:— జనవరి 4 వ తేదీగల ఈక్రింది తంత్రీ వార్త హిందూ దేశ కార్యవర్గిగారి యొద్దనుండి రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినది:—

ఆంగ్ల పరాసు, ఇటలీ రంగములు.

ఆంగ్ల పరాసుల ఇటలీ రంగములందు విశేషములు లేవు.

రష్యా రంగము.

గోపీయయందు ఈ కార్య భాగమున తీవ్రమగు యుద్ధము జరిగినదిగాని ఫలమేమియు గలుగ లేదు.

కొమేనియా రంగము.

మాడేవియా ఉత్తరభాగమునందు జర్మనులు వైనుండి దిగి సిరిల్ పంక్తులను ప్రోయ ప్రయత్నమున నడికొంతపు కోగనుము సరిపి పూసానికి 28 మైళ్లు వాయవ్యమున నున్న బాల్కన్ ఆన గ్రామమున, సరిహద్దుకును, వైదానముకును నడుమనున్న బాల్కన్ గ్రామమును ఆక్రమించుకొనిరి. సిరిల్ పంక్తులనుండి జర్మనులు కొన్ని చిన్న స్థలములను వశపఱచుకొనిరి. కాని జర్మనులను జయప్రథముగ ప్రతిఘటించు సరిపి తాము గోల్పోయిన గ్రామములను మూటిని పట్టల ప్యాథన పఱచుకొనిరి.

జోబ్రూబాలో జర్మనులు మేసినును, జిజిలాయను పుగమును వశపఱచుకొంటినియు, ఇప్పుడు తైలాకు 8 మైళ్లదూరమున నున్న యెరుయు ప్రకటించిరి. ప్రదీని తైలాకును నడుమనున్న భూమి బురదగుట.

II

ఫిల్మీ, జనవరి 7:— 5 వ తేదీగల ఈక్రింది తంత్రీ వార్త హిందూ దేశ కార్యవర్గి యొద్దనుండి రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినది:—

ఆంగ్ల రంగము.

బ్రిటిషువారు ఆరాసు, ఈమెసుల ప్రాంతమున జయప్రథముగ ముట్టములు సరిపి జర్మనులు ముట్టడిని వ్యర్థపఱచిరి.

పరాసు ఇటలీ రంగములు

విశేషములు లేవు.

రష్యా కొమేనియా రంగములు

కాల్మేలియను కనుమలందు రష్యనులు కిలిసాబా కాగ్నోయమున కొన్ని పర్వతములను వశపఱచుకొని 500 మంది ఖయిలీలను పట్టుకొనిరి. శత్రువులు మాల్డేవియా యందు కొన్ని పర్వతగ్రామములను వశపఱచుకొంటినియు ప్రకటించుకొనిరి. కాని జర్మనులు బ్రోటసులోయయందు 6 శత్రుప్రయత్నములను ఆయిటల్ కనుమయందు 2 ప్రయత్నములను వ్యర్థపఱచిరి మరియు ఇప్పుడున్నారు. పూసా నీకి వాయవ్యమున 8 మైళ్ల దూరముననున్న మిల్గ్రాభాగమున వశపఱచుకొంటినిని జర్మనులు ప్రకటించుకొనిరి. ఇది సిరిల్ పంక్తుల పొడవున గలసియున్న బలియకుగ్గానము రష్యనులు మేసిను నుండి తైలాకు వెకుకుబోయిరి. కాని రష్యను సేనలో నొకభాగము డాన్ గ్యాబునదికి దక్షిణపు తీర్పున గాలాజ్ కెదుటనున్న స్థలమును నిలుపుకొని యున్నది.

తూర్పు ఆఫ్రికా రంగము.

జనరలు స్కర్టుగా రిట్లు ప్రకటించిరి:— తూర్పు ఆఫ్రికాయందు యుద్ధేలోయకు దిగువభాగముననున్న శత్రువుల చుట్టును ముట్టడించుటకు ప్రయత్నములు ప్రారంభమైనవి. ఒకపట్టలము కిసాకీనుండి పోయి శత్రుస్థానమును ముట్టడించి వారికి విశేషవ్యయము గలిగించెను. దక్షిణమునుండియు, పశ్చిమమునుండియు శత్రువుల రాకపోకల కన్యంతరములు గలుగ చేయుచున్నారు.

కముద్రరంగము.

బ్రిటిషు వైనికర్గమునకు సంధించిన సాహస్రిని కొండలు వైనికలను కిసాకీనోపుయన్న “ఎవెర్నియా” యనువాచకు ఒకశత్రు సముద్రాంతర్గమి మధ్యధరాసముద్రముననుంచి జేరింది. 120 నుండి వైనికర్గమునకు సంబంధించిన వారును 33 నుండి వామికుడెలు కనబడుటలేదు.

III

ఫిల్మీ, జనవరి 7:— 6 తేదీ గల ఈక్రింది తంత్రీ వార్త హిందూ దేశ కార్యవర్గిగారి యొద్దనుండి రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినది.

ఆంగ్ల రంగము.

శత్రుదళము లూసుకు దక్షిణమున బ్రిటిషు కందకములలో తొచ్చెను. కాని ఇరుపట్టుములకును విశేషవ్యయము గలిగినవెనుక తటిమి చేయబడినది. బ్రిటిషువారు బ్రిటిషు విమానదళముతో గలసి శత్రు స్థలములపై నగ్నివర్షము గురిపించిరి. పరాసు రంగము.

పరాసు విమానములు శత్రు రైలుపేష్టేషనుల మీదను విమానకాలల మీదను అగ్ని వర్షించెను.

ఇటలీ రంగము.

ఇటలీవారు ఆకస్మికముగా శత్రువులపై బడి కార్స్ ప్రధమునై 200 గజముల స్థలమును సంపాదించిరి.

రష్యా రంగము.

జర్మనులు ద్వైవానదిలో ద్వైపున్న కుత్తరముననున్న ఒకపీని నాక్రమించుకొనిరి.

కొమేనియా రంగము.

మాడేవియా సరిహద్దునందు శత్రుప్రయత్నములను కవ్యను కొమేనియను వ్యర్థపఱచిరి; కాని తాము సిరిల్ భూములపై కొంత పురోగమము సరిపితిమని జర్మనులు ప్రకటించిరి. పూసానీకి వాయవ్యమున శత్రువులు పురోగమము సలుపుచున్నారు.

జర్మనులును బల్గేరియనులు ప్రాముఖ్యవంతమగు తైలాపురమును వశపఱచుకొనిరి గాని అక్కడనున్న భాగ్యముల నిలువ ముందుగా తొలగించబడినదనుటకు కారుణములు గలవు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

బంగార వర్తక సంఘమువారు గౌ. ఇ. ఏ. (జే) గారిని సామ్రాజ్య శాసన సభాసభ్యునిగా నెన్నుకొనిరి.

బారు నరసింహారావుగారి మరణము.

I

రాజమహేంద్రవరమునుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— మా పట్టణమునందలి సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులలో నొకరును, పురపాలకసంఘ సభ్యుడును, త్యాగరాయగారసభాస్థాపకులును, అధ్యక్షులును, వసురాయ గ్రంథభాండాగారాధ్యక్షులును, తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు నగు బారు శ్రీరామ నరసింహారావుపంతులుగారు గత శనివారము సాయంకాలము స్వగృహులైన వ్రాయుటకు మిక్కిలిచింతించుచున్నాను. వసురాయ గ్రంథభాండాగారమునకు 5 సం॥ల నుండి అధ్యక్షులుగనుండి, భాండాగారమునందు దమకుగల అభిమానమును అనేకవిధముల గనపఱచుచు అభివృద్ధిలోనికి దెచ్చుచున్న నీమహనీయుని గౌరవాగ్రహము శనివారము మత్తగ్రంథభాండాగారము మూయబడినది. వారొక విధమైన వ్యాధిచే నకస్మాత్తుగ జనిపోయిరి. శనివారము వారిజన్మదినము. ఆనాటికి 89-వ సం॥ము వచ్చెను.

II

రాజమహేంద్ర వరమునుండి మా స్వకీయ విశేషకుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— న్యాయవాదులును, పవిత్రతీర్థములును, పరోపకార పాణిలును, దానకర్షకులును, దైవభక్తులును, నిర్వహణాధిపతులును, నిర్దుష్ట దేశాభిమానులును, శాంతిమూర్తులును, ఆంధ్ర గీర్వాణ భాషాపోషకులును, దేశజనరక్షితులును, పుర పారిశుధ్య సంస్థసభ్యులును, తాలూకా స్థల నిధి సభాధ్యక్షులును, (President of the Taluq Board) నగు బారు శ్రీరామ నరసింహారావుగారు మొన్న శనివారము మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు స్వగృహులయిరి తెలియజేయుట కంతయు చింతిల్లుచున్నాడను. వీరి వయస్సు 89 వత్సరములు. పిన్న వయస్కులయొక్క పీరు నిష్కలంకమగు జీవితములన నవ్యజన సంప్రదనములై రాజమహేంద్రవర పురజనులలో నగ్రస్థానమున హింప గలిగిరి. అందు చేరినే వీరి శరీరము గొనిపోవునపుడు న్యాయవాదులు, ఉద్యోగిగ్రంథులు, కవులు, వ్యాపారులు మున్నగువారు వెంట దుఃఖించుచు బోయిరి. వీరు స్వచ్ఛమగు పవిత్రతీర్థమును నడపి యనేకులకు సన్మానప్రబోధకులుగ నుండిరి. వీరివద్ద నొక లోతైనను గాన్నింపుడు. కోపమన నెట్టిదియో పీరుగంగరు. విద్యార్థులను వీరికి పఠిపాఠము. అనేకులకు జీతము లిచ్చి చదువు చెప్పించిరి. అనేకులను అన్నవత్తము లిచ్చి పోషించుచుండెడివారు. పుస్తక భాండాగారములకు ద్రవ్యసహాయము చేసిరి. ఒకసత్రమును గట్టించిరి. పురపారిశుధ్య విచారణసంఘసభ్యులుగను, తాలూకాస్థలనిధి సంఘాధ్యక్షులుగను నుండి ప్రజానరంజకముగ పనిజేసిరి. ఇట్టివారు పోవుటవలన మాపురజనుల కందరకు బహువిచారముగ నున్నది. వారి మామగారగు కొణిలివాడ జమిందారుగారికిని, వారి సంసారమునకును నాయొక్కయు, పురజనుల యొక్కయు సానుభూతిని తెలియజేయుచున్నాను. నరసింహారావుగారి ఆత్మ శాంతిగా నుండుగాక!

మద్రాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు.

1917 వ సంవత్సరము జనవరి 16 వ తారీఖు మంగళవారము సాయంత్రము 5-15 గంటలకు మద్రాసు కార్పొరేషన్ వారి భవనము లందు మద్రాసు కార్పొరేషన్ వా” సాధారణ సభ జరుగును.

ఆనాడు జరుగవలసిన కార్యక్రమ మీదిగువ విధమున నుండును.

(1) కార్పొరేషన్ వారి ఆలోచనా నిమిత్తమై గుఱించియుంచబడిన 1917 వ సంవత్సరము 10 వ తారీఖు స్టాండింగు కమిటీవారి తీర్మానముల లోని అయిదుములు.

(2) 1916 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ మొదలు కొని నవంబరువరకు జమాఖర్చుల పట్టీ వివరము.

(3) 1916 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నవంబరు నెలల యందలి పనిచాటు లభివృద్ధినిషయమై ఇంజనీయురు గారి రిపోర్టు.

1916 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నవంబరు నెలలలో స్పెషలు ఇంజనీయురు గారి ప్రోగ్రెసు రిపోర్టు.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ జరల డిపార్టుమెంటు 1917-వ సంవత్సరము జనవరి 6. జే. సి. మొలోనీ, ప్రెసిడెంటు.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు.

ఈ దిగువ నుదహరించిన ధర్మ స్థాపనలకు నెమరుగ వ్రాయబడిన సామానుల సప్లయకొరకు టెండరులు 1917 వ సంవత్సరము జనవరి 17-వ తారీఖు బుధవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మద్రాసు కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటుగారు పుచ్చుకుందురు.

ముదిత టెండరు కాగితములు పెట్టాములు మద్రాసు కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటుగారి ఆఫీసులో దొరక గలవు.

- టెండరు వివరములు. ధర్మస్థాపన నామము. (1) భోజ్యా భోజ్య పదార్థములకు టెండరునైరాలు. రాయపేట ఆస్పత్రియందు క్రింస్టాంపేటయింకు లేవక్ ఆస్పత్రి. (2) భోజ్యాభోజ్య పదార్థములకును, బజారుబేషధములు వనైరాలుకు టెండరు. రాజా సర్ రామస్వామి మొదలియార్ లైయిండ్ ఇక్-ఆస్పిటల్. (3) బజారుబేషధములు ఆస్పత్రి మొదలగు వానియొక్క సప్లయ టెండరు. చాకలిపేట వైద్యశాల. (4) డిటా చింతాడిపేట వైద్యశాల. (5) డిటా బుల్లయ్యనాయుడు వై.కా. మద్రాసు కార్పొరేషన్ జనరల్ డిపార్టుమెంటు 1917 సంవత్సరము 8-వ జనవరి జే. సి. మొలోనీ, ప్రెసిడెంటు.

సంవత్సరాది సంచిక.

(0)

సంచికయందు ముదితములగు వ్యాసము లెప్పటికి వంపవలసి యునునని చాలమంది మాపేర వ్రాయుచున్నారు. వారందరికిని విడివిడిగ జవాబులు వ్రాయుటకు ఏలుండదు గావున జనవరి నెలాఖరునకు గాని, అధవ ఫిబ్రవరి మొదటి వారము లోపున గాని, వారి వారి వ్యాసములను పంపించిన యెడల ముద్రణ వ్యాపారమునకు లేఖకులు చాల తోడ్పడి, మా యుద్యమమునకు సాహాయ్యము చేసినవారిగురుని ఇందు మూలముగ విన్నవించు చున్నాను.

ప్రతికాధికారి.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము.

ప్రధానసభ.

కలకత్తా, జనవరి 7:—ఈసభ నేడు మధ్యాహ్నము పురమందిరమున జరిగింది. రాజప్రతినిధిగా రథ్యక్షత వహించిరి. మాతనస్సాతకులను విశ్వవిద్యాలయసభ్యులను ఉపాధ్యాయులుసేగాక పలువురు ప్రముఖులు వచ్చిరి. షెయ్యుఫర్డు ప్రభుగారును విద్యాభ్యాసాంశుల యగు సర్. వి. శంకర నాయుగారును- ద్భంగ- కాసింబజారు మహారాజగార్లును సర్ థామసు హాలండుగారును- గవర్నరుగారి కార్యనిర్వాహక సభ్యులును కార్మికులప్రభువుగారునుగూడ సభకువచ్చిరి. వైసు ఛాన్సలరు డాక్టరు జేమీప్రసాద సర్వాధికారిగారు మొదట మాతనస్సాతకులకు పట్టముల నొసంగిరి. 309 గురికి ఎం. ఏ. పట్టములను 1727 గురికి బి. ఏ. పట్టములను 1 నికి ఎ. ఎస్. సి. పట్టమును 88 గురికి ఎం. ఎస్. సి. పట్టములను 866 గురికి బి. ఎస్. సి. పట్టములను 74 గురికి బి. ఇ. సి. 1 నికి బి. ఎస్. 2 నికి ఎం. ఎస్. 288 నికి బి. ఎస్. 2 నికి ఎస్. ఎస్. ఎస్. 87 నికి ఎం. బి; 6 నికి బి. ఇ. పట్టము లొసంగబడినవి. స్నాతకులలో 15 గురు స్త్రీలుగూడ గలరు. వీరి కందరికిని బి. ఏ. పట్టము లియ్యబడినవి.

రాజప్రతినిధిగారి యుపన్యాసము.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు ఛాన్సలరు ఆగు రాజప్రతినిధి షెయ్యుఫర్డు ప్రభువుగారిటుల నుపన్యసించిరి. మీరు ఛాన్సలరునగు నేను నేడు మిమ్ములను కలుసుకొనగలిగి నందులకు చాల సంతసించుచున్నాను. ఆరు నెలల నుండి నేను మీ విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చిన విషయములను రికార్డునుచూచి గ్రహించితిని. మరియు నిచటికి వచ్చి విద్యార్థి గృహములు మున్నగు వానిని స్వయముగ చూచి విద్యార్థుల స్థితిగతులను కొంతగ్రహించగలిగితిని. కాని యిది సమగ్రమనినను, ఈమాత్రపుననే కృషిగూడ లేకుండెనచో నే నేమియును ఎరుగజాలని స్థితిలోనే మిమ్ము కలిసికొనవలసి యుండును. సాధారణముగా నొండురుల నెరుగకుండుటయే అభిప్రాయ భేదములు కలుగుటకు కారణమనియు బొగుగా నెరిగిన వారి కట్టి భేదము తొలగుననియు నేను తలంచుచున్నాను. మరియు విశ్వవిద్యాలయపు కట్టుబాట్లను నిబంధనలను యంత్రువు పద్ధతిని పని జరుగుటకు నే నిపు డెత్తుకొనక విశ్వవిద్యాలయ మవలంబింపవలసిన యుదాహరణమును మాత్రమే ఆలోచించుచున్నాను. నేడు మిమ్మున నే సభికారపూర్వకముగ రాజప్రతినిధిగా గాని ఛాన్సలరుగా గాని కలిసికొనలేను. నేనును విశ్వవిద్యాలయమువాడను గాన విశ్వవిద్యాలయ సోదరులగు మిమ్మును కలిసికొంటిని. ఒక విశ్వవిద్యాలయము నందు విద్యార్థులను మొనరించినవా డా విశ్వవిద్యాలయ చిహ్నము డగునగుట నిశ్చయము. నేను చిన్నతనమునః ఓరుఖ్యము పండితుని దర్శించితిని గాని ఏద్యారమున నేగితిని? ఆద్యారముననే మరలి వచ్చితిని. అది అభివృద్ధి కానేరదు. విశ్వవిద్యాలయమునకు పోయినదారిని గాక వేరొక దారిని మరల రాగలిగినవారే ధన్యులు. మీ కీ విద్యార్థులనుమవలన కలుగవలసినదేమి? సత్ప్రవర్తనము, మరియు కార్యనిర్వహణసామర్థ్యము. కాన సత్ప్రవర్తనము, సామర్థ్యమునే మానవునకు విద్యాభివృద్ధిములుగా నుండవలెను. విద్యార్థి కులైన పురుషునకుల పటముల విశ్వవిద్యాలయకుడ్యములనలంకరించుచుపనకట్టినితినే నేర్చుచున్నవి. మీ విశ్వవిద్యాలయము మాతనము. శాశ్వతకవయస్కుములగు వారికిగల అనుభవము నింకను బడసియుండలేదు. కాన మీరు వంతసారంపర్యముగ భావి పురుషాంతరములవారవలంబింపవలసిన సాంప్రదాయము నేర్పరుపవలసి యున్నది. 500 వత్సరములక్రితము విలీయంవైకహము అను మహాపండితుడు తన పాఠశాలలో నాదర్శముగ వినయ వర్తనమే మానవత్వ మొనంగునని వ్రాసెను. ఆతనిననుకరింపకాతని కీవలసినవలవారందఱును తలయొగ్గి దానిని సాంప్రదాయముగ నొనరించిరి. వినయవర్తన ననునగ నిప్పటి కవట వినయమును, ముఖప్రీతియు గాదు. భారాశమును నిష్కపటమును, భావజన్యమునగు వినయము. నెల్లవారికిన మూల్య భూషణ మని భావగ్రహణక్రియను పాశ్చాత్యులకు మమ్ము సతిక్రమించిన మీరు తప్పుక గ్రహింప గలుగుదురని తలంచెదను. ఇదియే నెందటి ఆదర్శము. రెండవది తరమునుబట్టి మారుచుండి ఖితరమునకు కావలసినది విద్యావ్యాపనమును ఆర్థికాభివృద్ధి యు నై యున్నది. ఇందులకు గల యధ్యంతరముల నన్నిటిని నే నెరుంగుదును. నేనొకవిద్యార్థిని. “నిపు న్యాయవాదిపరీక్ష కలచదువుచున్నా”నని యడుగగ

“గత్యంతరము లేక”యని యాతడనెను. అనినజమే. అనకాశము లధికము చేయుటయే నా ప్రభుత్వమువారి సంకల్ప మని నేను నుడువుచున్నాను. గుమాస్తా న్యాయవాది వృత్తులు తప్ప నితరవృత్తుల కనకాశములేదని విద్యార్థులు తలంచునంత కాలమును ఆయావృత్తులలో నభ్యర్థులు క్రిక్కిరిసి యుండుటయే గాక ప్రయోజనముండదు. కాన విద్యార్థులకులకు ధన్యానావకాశములు చాల హెచ్చునలెను. దొరతనమువారి కొలువును న్యాయవాదిత్వమును మాత్రమే అనకాశములు కాగూడదు. అట్లు గుటవలన నే జేసివిధానకాశములను కలిగించునని మీరు తలంపరాదు. కాని అందులకు మనము ప్రారంభ మొనరింపవలెను. ఉపాధ్యాయవృత్తి మిగుల గౌరవ మొకదైనను అందు జీతములు చాలతక్కువగా నుండుటచే ఏ న్యాయవాది పట్టమొకరగత మగువరకును మనవిద్యార్థులు సంతోషమును గడపుట కొక విధిలేనిపనిగా నుపాధ్యాయవృత్తి నవలంబించి అట్టిఅనకాశము కలిగినంత నే దానిని విడచిపోవుచున్నాను గాన ఉపాధ్యాయపదవికిగల గౌరవమును సాక్షాత్ మొనరింపవలెనని నేతనములను హెచ్చించి ఆగర్హకముగ నొనరింపవలెను. మరియు నా జిజ్ఞాస పరిశ్రామి కాభివృద్ధి కనకాశము లధికముగ కలిగించవలెను. ప్రకృతము వానిని గూర్చి ఆలోచించుచున్న సంఘమునా కివిషయమున నునకవకాశము కలిగింతురని తలంచెదను. అట్లయినచో నిపుడు నోటికి చేతికిగా కాలము గడుపుచున్న వారు సమృద్ధిని బడసి సుఖజీవనము చేయగలుగుదురు. మరియు విశ్వవిద్యాలయము కాలానుగుణ్యముగ జేసేన నొనరింపకున్న నది ప్రయోజనకరము కాజాలదు. లండను విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి యిట్టి ప్రశ్నయే కలిగి ప్రభుత్వోద్యోగులకు మీరిన విషయ మగుటచే హాల్డెను ప్రభువుగారి అధ్యక్షతక్రింద ప్రత్యేకసంఘము నేర్పరచిరి. కాని యుద్ధకారణములన వానిమాదన నాచరణమునకు కొనిగా మీరుకలుగలేదు. ఈవిషయమున లండను కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయములలో భేదమేమియునులేదు. కాన నట్టిరీతినే ఇచటగూడ నొకసమర్థమగు సంఘము నేర్పరుచుట యవసరమని ఇండియా దొరతనమువారు నిశ్చయించిరి. ఈసంఘమునకుగూడ నధ్యక్షత వహింప హాల్డెను ప్రభువును కొరికినిగాని కార్యభారమున వారు రాజాలమిక్కిలించితిరి. కాన నీసంఘమునకు కేవలము విద్యార్థులకులకు ముగ్గురు పాశ్చాత్య పండితులను రప్పించవలసియున్నది. అట్టివారినే భారతీయులనుగూడ కొందరిని నియమింపదగును. ఈసంఘమువారి తీర్పు వచ్చినంతటినుండి ఈవిశ్వవిద్యాలయమునకు బంగాళా గవర్నరుగారి నే ఛాన్సలరుగా నియమించుట కేర్పాటు జరుగును. రాష్ట్రీయ దొరతనమువారే పరిపాలకులగుదురు. దూరమున నున్న ఇండియాదొరతనము రాజప్రతినిధుల సంబంధము తొలగవలసిన తరుణమువచ్చినదని ఇదివరకే చాలమంది వ్రాసియున్నారు. మీ ఛాన్సలరునకు నేను నిరంతరమును మీ విశ్వవిద్యాలయభివృద్ధిని గోరెద నని మీరును మీయూపాధ్యాయులును విశ్వసించవలసి అని షెయ్యుఫర్డు ప్రభువుగా రుపన్యసించిరి.

మైసూరు దొరతనమువారు.

ఉద్యోగస్థుల జేర్పుకొను ఏర్పాటులు. ఉద్యోగములు భారతీయకునికి దొరతనమువారి కెట్టి బాధయు లేకుండ నొక్కమాదుగ పని నేర్పియుండిన వాగుల నాయా యుద్యోగములకు నియమించుటకు మైసూరు దొరతనమువారు కొన్ని యేర్పాటులు జేసిరి. ముందుగానే యేడిపాస్ట్రు మెంటులలో నేయేపదవులు భారతీయకునియు దెలిసికొని ఒకటి రెండు సంవత్సరములకు పూర్వమే నాయాపదవులకు దగిన పట్టపరీక్షకుల నెన్నుకొనివారికి పనిని మప్పి భారీలు వచ్చినవెంటనే వారి నాయా యుద్యోగములందు నియమించుటకై యోచింపబడెను. ఈ యుద్యోగస్థుల నెన్నుకొను నుద్యమము మూడేండ్ల వరకు ను జరుగవలయును. అందు ఈసంవత్సరము 300 కు రుప్రాజేవనరుల నియోగింపవలెను. ఆప్రాజేవనరులు మైసూరు నివాసులును, పట్టపరీక్షపరవని వడసినవారును, 25 ఏండ్లప్రాయమునకు మించనివారు నైయుండవలెను. ఆయెన్నుకొనుటలో (1) ఉద్యోగస్థులు. సివిలు సర్వీసుపరీక్షలో విజయచుండి అసిస్టెంటు కమిషనరు తరగతులలో నియోగింప లేకుండిన వారును (2) విశ్వవిద్యాలయపట్ట పరీక్షలలో గృతాధులుగ ప్రకటింపబడిన వారును (3) ఇదివరలో నేదొరతనపుపనిలో నుండి ప్రతంసార్థులగు పట్టపదవి నందిన వారును (4) కొందతనపులుద్యోగముల నేయే జాతు వారు బాగుగ పొందలేదో ఆయాజాతులలో పట్టపరీక్షయందు తీర్పులైనవారును, వీరిలలోమాత్రమే యెన్నుకొనవలయును. వైవిధ్యముగ నెన్ను

కొనుబడిన ఉద్యోగస్థులలో మూడవవంతు ఇదివరలోనే దొరతనపు టుద్యోగమునం దున్నవారి కిచ్చుటలును, మరియు మూడవవంతు దొరతనపు నేనలో నన్ని జాతులును గుమముగా ప్రాతినిధ్యమువొందుటలును, రక్తిగత మూలకనంతులలో క్రొత్తగా సివిలుసర్వీసు, విశ్వవిద్యాలయ పట్టపదవి పరీక్షలలో గృతాధులైనవారి కిచ్చుటలును యేర్పాటులు జరుగవలయును. ఈ ప్రాజేవనరుల నెన్నుకొనుట కొక యుపసంఘ మేర్పరుపబడవలయును. కమిటీ వా రెన్నుకొనిన వారల దొరతనమువారి కంగీకరింపవలయును. ప్రాజేవనరుల నెన్నుకొనుబడిన ఉద్యోగస్థులకు రూపరీతి మొదలు రూ 100 ల వరకు వారివారి నియామకముల బట్టి రెండు సంవత్సరములకు కచ్చెదరు. ప్రత్యేక విషయములలో రూ 150 ల వరకు గూడ జీతవీరాయబడును. ఈప్రాజేవనరులీరెండు సంవత్సరములలో గాని, నప్పిన యెడల మూడవ సంవత్సరములో గాని అవసరపు టెత్తులన్నిటియందును గృతాధులు కావలెను. లేకున్నవారి ఉద్యోగమునుండి తొలగించుటయో చిన్న యుద్యోగములలో పదనేమిటయో జరుగును. ఉద్యోగస్థులకు కృతాధులు కావలయు పరీక్షలన్నిటిలో గృతాధుడై మంచి ప్రవర్తన గలిగి వానా పని నిర్వహింప గలిగినచో నతని నేయుద్యోగము నిమిత్తము తీసికొని రో ఆయాద్యోగమున స్థిరముగ నియమింతురు. మిలిటరీ శాఖలో మాత్రమీ నిబంధనలు పట్టించబడవు. వైన తేర్కొనుబడిన సంఘమునకు ఆర్థిక కార్యదర్శి అధ్యక్షుడుగను, రెని న్యాయ కమిషనరు, ఇనస్పెక్టరు జనరలు ఆఫ్ ఎడ్యుకేషను కె. కృష్ణ ఆచార్యుగారు, హబ్బూ చా స్సేను గారుల సభ్యులుగను, దొరతనమువారి సహాయకార్యదర్శి ఎన్. మాధవ గావుగారు, సంఘ కార్యదర్శిగను నియమింపబడిరి. సంఘమువారు వచ్చిన దరఖాస్తులను జూచుటకు, ఉద్యోగస్థులకొరకు ప్రకటించుటకును. ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీ లోపల యుద్యోగస్థుల నూచించుటకును గోరబడిరి.

1918-119 వ సంవత్సరములలోను, అటువైరి రెండు సంవత్సరములలో కొక్కమారును ఉద్యోగస్థుల నేర్పుకొనుట కిట్టి ఏర్పాటులు చేయబడుచుండును. కాని యుద్యోగస్థుల సంఖ్యమాత్ర మా యాసంవత్సరముల ఆవశ్యకతకుబట్టి యుండును

న్యాయస్థాన వార్తలు

(౧)

జనవరి 8 సోమవారము. హైకోర్టు:— నేటిదినమున హైకోర్టు మరల తెఱవబడియెను. న్యాయస్థానము ఉదయము 10-45 గంటలనుండి యు పనిని ప్రారంభించిరి. గవర్నరుగారి అంగరక్షకోద్యోగి శిక్షింపబడుట:— మునుస్వామి అను మోటారువాని లై సెన్సులేకుండగ న నన మోటారుబండిని నడుపయ్యుటవలన గవర్నరుగారి అంగరక్ష కోద్యోగికి గూ 25ల జరిమానా విధింపబడెను. పదవలో కొంగనకము:— చింతాద్రిపేట లేవురకు కల్లిచెట్టి యునునలే దొక పదవమోద ఈ నడవబులైకి పట్టించుమండగా పదవవాండు మైసూరు పూర్వకు పదవనాపి నిద్రాశ్రయమండిరి. అపుడు వా సచ్చామి నైనుననగు కొన్ని వల్లుల కొంగిలించుకొని పోయెను. న్యాయాధికారి వానిపై నేనము స్థిరపరచి ఆరుమాసములకు జరిమానా విధించెను. గుంటూరునుండి మాన్యుక్టియంతేఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాను.— 2-వ లేవ గొల్ల మియులుబడిగో నెల్లూర వ్లేవనునద ఒకముంబిది ఒకపకుమని పసిబిడ్డనెత్తుకొని రయిలులో నెక్కి వంగవోయియెద్ద దిగి వెల్లిపోయిరి. కాని దిగి పోవును పసిబిడ్డను రయిల నెట్టెలోని బల్లక్రిందపెట్టి పక్కమీర పోలుబుడికించి వెల్లిపోయిరి. వారు దిగిపోవు పప్పుకు ఆబండిలోనున్న నుహచ్చుమీక్షి “అమ్మాబిడ్డనుతీసికున్నావా” యని అడుగగ నావడిగో నే యున్నావని వారలెప్పిరి. కాని బండిదలగ నే బల్లక్రిందనున్న బిడ్డపప్పుపా గను. అందు బండిలోనున్న స్త్రీలు ఆబిడ్డకు పాలుపోసి ఏక్కును బల్లార్చి వ్లేవనుమేట్టకును, పోలీసువారికిని తెలిపిరి. ఆ బిడ్డను పోలీసువారు తీసికొని బాపట్ల వ్లేవరే నునుమేట్టోలువారికి ఒప్పకెప్పిరి. ఆబిడ్డకు వారములు లేకుండున బాపట్లడిప్పిక్కు మనసు రెడ్డిగారికి మెండుకొనుటకు యిచ్చినేసిరి. అనాథ యైన ఆగుబిడ్డ యిచ్చుకు మునముగాబిడ్డ యుమ్మెయి. ఇక ఆబిడ్డకు తక్కువేమి? హిందూ ఆచారవిరాధమే యీ బిడ్డకు తెలియండి యెవపాపుటకు కారణమైనది. బిడ్డ శూద్రబిడ్డమని తెలియుచున్నది.

THE GREAT WAR.

GREAT BRITISH LOAN: SUCCESS ASSURED.

Austrian Emperor's Anti-German Attitude.

ENTENTE'S NOTE TO GREECE UNACCEPTABLE.

[REUTER'S AGENCY.]

GREECE

The Entente Note to Greece.

King and Government's Decision.

LONDON, January 7.

ATHENS.—The Ex-Emperors who have been consulted by the King have unanimously decided that the Entente note is not acceptable inasmuch as its acceptance would be equivalent to the recognition that Greece contemplated attacking General Sarrail's rear. It is understood that the Government and King Constantine have decided to reject certain clauses of the note and positively to submit to the consequences. The Government has made the prices of necessities exorbitant.

Action of Greek Reservists.

A Bridge Blown Up.

LONDON, January 6.

A "Times" message from Syria says it is reported there that Greek reservists have blown up the bridge south of Larissa in order to impede transport of Rumanian troops to the Peloponnese.

A United State's Protest.

LONDON, January 6.

The United States have protested to the Greek Government against the robbery and ill-treatment of an American citizen by Greek soldiers on December 2nd. The demand is made for full inquiry and compensation.

Citizens Killed in Bread Riots.

LAHORE, January 5.

LONDON, January 5th. A Paris message states that, according to a telegram from Athens, three citizens have been killed in bread riots—"C. and M. Gazette."

GERMANY.

Kaiser's Order to Army and Navy.

Responsibility for Further Sacrifices.

LONDON, January 7.

AMSTERDAM.—An official Berlin telegram says that the Kaiser, in an order to the army and navy, says: Our enemies have refused any offer of peace. They desire Germany's destruction. For the God and humanity I declare that the heavy responsibility for further terrible sacrifices rests on our enemies, who do not want the understanding offered by me. With God's help our armies shall overcome it.

Population starving in Germany.

LONDON, January 7.

Reuter learns from an authoritative source that at no period in the war has there been such striking evidence of the rapid progressive economic deterioration in the enemy countries as during the past two months. Expectations of huge hauls of oil and grain from Rumania have not been realised, and, owing to the failure of the potato harvest, the population of many parts of Germany is starving.

Important Enemy Meeting

Kaiser, Bulgar and Austrian Princes Present.

LONDON, January 7.

AMSTERDAM.—Archduke Frederick and General Hoetzendorf, Austrian Chief of Staff, landed with the Kaiser at headquarters. There was also present the Crown Prince, Boris of Bulgaria, E. M. Von Hindenburg, General Ludendorff, and General Joki, Bulgarian Chief of Staff. The Kaiser bestowed the order of Merit on the Archduke.

Principal Features in London Papers.

LONDON, January 6th.—The papers here all make the principal features the evidence concerning the conditions prevailing in enemy countries and the attitude of the enemies and neutrals towards peace. Austria's attitude and conduct are receiving the greatest attention. ("Pioneer")

The Kaiser's Order.

W. M. Gazette's Comment.

LONDON, January 7.

The "Westminster Gazette" comments on the Kaiser's order to the army and navy, describing it as out of step with other German actions, notably the communication of peace terms to President Wilson and regards it as a heavy withdrawal from an attitude that has led to revelations of rot in Austrian opinion. Further evidence of Austria's attitude is provided by the Vienna censors permitting the "Abrei-

ter-Zeitung" to suggest that if the Entente Powers are ready to negotiate for peace after evacuation in the west such evacuation should be immediately carried out ("Pioneer Cable.")

AUSTRIA

Austrian Emperor's Anti-German

Attitude.

Encouragement Given to Socialists.

LONDON, January 7.

There is much speculation regarding the attitude of Emperor Charles, who has displayed unexpected determination in weeding out officials of the old regime. It is a remarkable fact that most of the men who have been dismissed are notorious pro-Germans. The latest dismissals are Baron Maccio, principal departmental chief at the Foreign Office, and Count Forgach, the second chief, to whose machinations the war was largely due. It is reported that the Emperor is going to Budapest to supervise the reorganisation of Government and the rooting out of pro-Germans. Another significant move is the unmasking of Austrian socialists, who are now permitted even to demand the evacuation of Allied territories in the west and south.

Imperial Appeal.

For the Pope's Intervention.

ALLAHABAD, January 7.

LONDON, January 5.—A wireless message from Rome announces the arrival of a courier bearing a letter from the Emperor and Empress of Austria urgently asking the Pope's intervention in favour of peace—"Pioneer"

Summoning of the Senate.

ALLAHABAD, January 7.

LONDON, January 5th.—An exchange telegram from Copenhagen says that the Austrian Senate, which had not sat for three years, would be summoned for the end of February. ("Pioneer")

GREAT BRITAIN.

The Biggest Loan in History.

LONDON, January 7.

The issues of the biggest loan in history have dwarfed all financial questions. The secret of the conditions of the loan is still carefully guarded, but the confidence of the market is shown by the fact that gilt-edged securities have been steadily rising for a week. The general idea is that the loan will yield five and a quarter percent. The "Times" forecasts that the loan will be for an unlimited amount and expects that with conversions and new money it will represent the unprecedented amount of two thousand millions sterling. In expectation of a rush the Bank of England has engaged outside premises. It is estimated that prospectuses, etc., will require three hundred tons of paper and will cost fifteen thousand sterling.

Issue on Thursday.

It is officially announced that the new War Loan will be issued on Thursday.

The Imperial Conference.

The Representatives of India.

Mr. Chamberlain Interviewed.

LONDON, January 7.

In an interview with Reuter's representative, Mr. Chamberlain said that he was corresponding with the Viceroy regarding the selection of two representatives of India for the Imperial War Cabinet (conference). The Imperial Government's formal recognition of India's great assistance in the war and position in the Empire would give great satisfaction in India and would be well received by the Dominions. He had received communications from the Dominions' soldiers, especially from forces that were engaged in Gallipoli, bestowing high praise on the gallantry of the Indian troops and the devotion of the Indian bearer companies.

Great Agricultural Revival Forecasted.

LONDON, January 7.

Mr. Prothero, President of the Board of Agriculture in a speech at Bedford forecasted a great revival of agriculture as a result of the war. He appealed to all farmers to produce all they could for man and beast. He intended to establish clubs for growing potatoes and for pig keeping with the help of the Treasury.

Trade Statistics.

LONDON, January 7.

The Imports for 1916 amount to £949,152,675 an increase of £97,259,329 compared with 1915 and exports

TELEGRAMS.

amounted to £566,546,212 an increase of £121,672,764 Imports for December were £75,406,306 an increase of £5,079,391 over previous December and exports £39,927,460 an increase of £5,980,941.

ITALY

Conference of Allies.

LONDON, January 8.

ROME.—The Conference of Allies has again recorded complete agreement on the various questions discussed and it was decided to carry out still closer coordination of efforts.

LATER.—The Italian advance of two hundred metres mentioned in a Communique issued this morning was made in the Felle area on the Carso.

NORWAY.

Norway Breaks Agreements.

A British Rejoinder.

LONDON, January 5.

Reuter learns that the export of coal from the United Kingdom to Norway has been severely restricted owing to the export of fish and pyrites from Norway to Germany in contravention of agreements.

The Cause of Friction.

LONDON, January 5th.—The Norwegian papers state that Great Britain has prohibited the export of coal to Norway and that friction has arisen regarding the execution of the agreement touching the export of ore and fish from Norway.—("C. & M. Gazette.")

CANADA

Enlistments in Canada.

LONDON, January 7.

OTTAWA.—Hitherto 385,955 men have enlisted in Canada.

AMERICA.

President Wilson's Peace Note.

Another Move Forecasted.

LONDON, January 7.

NEW YORK.—The markets here weakened to-day owing to a report that President Wilson will make another peace move if the Entente declines to discuss their peace terms.

SEA WAR FARE.

Submarine Tricks.

LONDON, January 7.

AMSTERDAM.—The "Telegraaf" says that a Dutch ship returning from the Dutch East Indies received a distress signal in the Bay of Biscay and proceeded to spot and told a German submarine which was not in the least distressed, and the commander of which was disappointed at the arrival of a Dutch and not an English steamer.

The Submarine Transport.

The Total Losses.

LONDON, January 7.

The Admiralty announces that the total number of sunk and the missing from the "Ivernia" is eighty-five.

Work of Naval Aeroplanes.

LONDON, January 7.

The Admiralty states that naval aeroplanes attacked and wrecked one span of the Kueiburg railway bridge over the Maniza river.

Sinking of Spanish Vessels.

Furious Indignation in Spain.

LONDON, January 7.

The sinking of the Spanish steamer "San-Leandro" has excited furious indignation in Spain, which has already repeatedly vehemently protested against the sinking of Spanish vessels.

Steamers Sunk.

LONDON, January 7.

The Norwegian Steamer "Helgoy" and the Greek Steamer "Isoripinas" have been sunk.

FRENCH FRONT.

Fighting on French Front.

Successful Artillery Work.

LONDON, January 7.

PARIS.—Last night's communique reported violent artillery duels in the afternoon in the region of Paschendaele. "Our artillery successfully bombarded enemy organisations on the Somme front. Enemy coups-de-main at Butte de Meunil, Maisons en Champagne, and Arracourt were frustrated by our fire."

LONDON, January 7.

A French communique records aerial bombardments of an aerodrome, railway stations, bivouacs, and ammunition dumps mostly on the Somme front.

TELEGRAMS.

CALCUTTA.

Calcutta University Convocation.
The Viceroy's Address to Students.

CALCUTTA, January 7.
The annual convocation of the Calcutta University was held this afternoon in the Town Hall, His Excellency the Viceroy, Chancellor, presiding. Besides graduates and fellows of the University there was a large and influential gathering of ladies and gentlemen, including Lady Chelmsford, Sir C. Sankaran Nair, Education Member, Maharaja of Dharbhanga, Maharaja of Coimbatore, Sir Thomas Holland and members of the Governor's Executive Council. His Excellency Lord Carmichael, Rector of the University, was also present. After His Excellency the Chancellor declared the Convocation open, Dr. Devaprasad Sarbadhary, Vice Chancellor presented Diplomas to the new graduates. Among the recipients of degrees were 309 M. As, 1727 B. As, one D. Sc., 88 M. Scs, 366 B. scs, 74 Bts, one D. L., two M. Ls, 283 B. Ls., Two L. M. & S. 87 M. Bs., and 6 Bes. Among the candidates were fifteen lady graduates, all of whom obtained B. A. Degrees. The presentation of degrees being over, His Excellency the Viceroy said.

The following is H. E. the Viceroy's speech at the Convocation, Calcutta University:—

I am delighted to have this opportunity of meeting you as your Chancellor. For six months and more I have been receiving files of papers relating to the Calcutta University and for all that I knew of your University life it might have been a University in the moon, nearly a geographical expression, with no human note to relieve the aridity of the subject. I have attempted during this past week to make some acquaintance with your life. I have visited hostels and messes and seen something of the conditions under which you spend your university days. I am not so rash as to assert that I have thereby become acquainted with your problems, but have had an introduction to them. Personally I believe in all cases in making acquaintance with the human factors, where difficulties arise, in 99 cases out of a hundred it is not the machinery which is at fault, but the difficulties that have risen through an imperfect acquaintance and want of sympathy with the human element, and so during my short stay in these parts I have endeavoured to study the University not as a machine with its rules and regulations, its faculties, its matriculation, its examinations, its degrees, but as a great society with its life, its hopes and fears, its ideals and aspirations. I should like then to-day in the few remarks I have to make to speak more particularly to the students not as Viceroy, nor as Chancellor with a policy to propound but rather as one university man to other university men. I am afraid it is a long time ago I have dreamed dreams and I have seen visions and have not forgotten them. I have every sympathy with those who are stirred by causes which catch the imagination and arouse enthusiasms. No one forgets the first fine careless rapture of the University life, the contact with the larger world, the revelation that there are bigger things than he dreamt of in his former narrow surroundings, and when he leaves he bears for weal or woe the university stamp indelibly impressed upon him. You remember Omar Khayyam, "Myself when young did eagerly frequent doctor and saint and heard great arguments, but evermore came out by that same door wherein I went." This is not and cannot be true University life. We must leave by a very different door from that by which we entered. If not, we should have little use for universities in the life of the community or that of the state. What then, do we look for from you as a result of your university life. First, that you should come out with your character formed and strengthened and that that character should be no unworthy one, and next that you should come out as men ready to take up the duties of citizenship and play your part in the common life, in short men with character and purpose. As I look back to my university days I believe even as undergraduates I was dimly held by these two ideas, character and the responsibility of citizenship for us. It was largely a matter of tradition on the walls of our colleges. We could see the portraits of those who had played a great part in the life of the State. We took in the lesson of the past as naturally as we had imbibed our mother's milk. For you, the task is a harder one. Your University is young and though you have had distinguished alumni in the past and you have them in the present, your tradition is not yet one of centuries. On your shoulders then lies the responsibility of moulding the tradition which is to be handed on. It was nothing that that great educational statesman William of Wykeham gave as the motto of his great school at Winchester 500 years ago "Manners maketh man", manners not in the superficial sense of to-day but in the older sterner sense of the Latin "Mors character." He did not leave it to his successors to read aloud the note which his school should strike. He struck it once and for all time and subsequent generations have bowed before his presence and marvelled at his insight into the art of all education, and you with the innate imagination of your race can visualise objectives for yourselves more quickly than we of a western stock. I have no doubt that you will accept this first objective of your university life. Let me turn to the second. Each generation has its particular call, and for you in these days I believe the call has come to do something for the education of your country and the improvement of its material welfare. I am fully aware of the difficulties. Only the other day I asked a law student why he was taking up law with all its risks and disappointments. He answered "What else is there for me to take up". I am not going to discuss his answer though it gives cause to think. But this I will say it is my sincere hope and it is the policy of my Government to endeavour by all means in our power to open up other avenues of employment. So long as students think that the only avenue of employment are in the legal and clerical professions so long shall we get congestion and over-crowding in those professions, with the consequent discouragement and discontent. Our policy then is first to secure that there shall be as many opportunities of livelihood as possible open to the educated classes, and next to divert the students into channels other than those of law and Government clerical employ. I hope and believe that we shall be able to do so. Do not imagine that I promise the millennium for to-morrow or the next day. If we can lay the foundation

TELEGRAMS.

of a policy which will increase the spheres of employment and at the same time switch off the overflowing stream of students into new channels of instruction, we shall have at least done something to remedy what is admittedly a very serious state of things. Take for instance the great profession of teaching at the present time. It is only regarded as a form of employment which will keep the wolf from the door, until bribe come in or some other permanent occupation be secured. This is not as it should be. The profession of teaching is a great and honourable profession, and should engage the whole attention of those who follow it. But this is not likely to be the case so long as teachers are paid an inadequate wage. If we are to divert students on to this road we must increase the pay and opportunities of our teachers and magnify the status of the teaching profession. Again India is asking for industrial and commercial opportunities for her sons. The commission which is now sitting will, I hope, give us an answer which will enable us to secure this end. It will then be our duty to train our students that when those opportunities are within their reach they shall be capable of grasping them. The call then to your generation is, I believe, to educate your people and to improve their material welfare. For my part, I promise you that I shall do all that is in my power to enable you to answer that call and is it not a great call? Each one of you who takes the profession of teacher as a sacred calling, and the teacher who regards his work as sacred has a great place in your history, will have the teacher's reward of knowing that he has raised his disciples out of the slough of ignorance and has made life full of meaning for them, and for those of you who throw in your lot with the industrial and commercial development of your country apart from the material prizes which shall be yours to win there will be the vision of India emerging from a life of bare subsistence to a life with a higher standard of living and of comfort. I turn now to the problem of the university itself. The nearer one approaches it the more difficult the more complicated appears its immensity. The fact that the University is situated in the centre of a vast city, the necessity of adapting its work to the needs of the time and the demand of what hope will lie for a great commercial and industrial development, all call for serious consideration. Shortly before the war I had an occasion in connection with my work on the London Country Council to study the needs of London and the report of the London University Commission. It seems to me that "mutatis mutandis" the problems of Calcutta and its University run on very similar lines, and as in London it was imperative if the University was to fill its place in the life of the community to institute an enquiry of a very comprehensive and searching character, so too in Calcutta I believe an enquiry of the same nature is likely to be fruitful of good results. We all desire that the education given here should be of the highest and best quality and should proceed on the soundest educational lines. In London the Government of the day realised that the problem was too vast and complicated for executive action. So they appointed a Commission of very great strength presided over by Lord Haldane and the result was the report which "omnium consensu" is of the highest educational value. Unfortunately the recommendations in the report have had to remain in abeyance. The Government of India have very carefully considered the situation with regard to the Calcutta University and we had come to the conclusion that a small but strong commission, appointed to sit next cold weather on similar lines and with terms of reference following those of the London University Commission, is a necessary preliminary to a constructed policy in relation to your problems, and we have every hope that a commission so appointed may give us a report of equal educational value. I approached Lord Haldane and asked him if he would be willing to preside over this commission, but he has replied that while nothing would have given him greater pleasure he is so deeply engaged in judicial and educational work that acceptance is impossible. I am determined, however, that so far as in me lies the composition of this commission, it shall be of the strongest possible character on the educational side, and that educational qualifications shall be alone considered. I am hoping to get as many as three educational experts from England to advise us and local representatives will of course have a place on the commission, of whom the same qualification will be required. Educational problems should be considered with a single eye to educational efficiency and that has been and will be my sole thought in the establishment of this commission, and in its composition. As I told you at the outset of my address, I visited last week some of your hostels and messes and I was struck by the excellent educational material which was there. It must be our care that these young men receive the very best education on the soundest lines that we can give. In this policy I feel sure that I shall get the cordial assent and co-operation of the University and the people of Bengal. As one long connected with education and as your Chancellor, I am anxious that educational questions should be approached from the purely educational standpoint and that our sole objective should be educational efficiency. I believe that a commission, instituted as I have indicated will best secure this end. One other topic. It has been frequently urged that the time has come for the Government of Bengal to take the place of the Government of India and the Governor to take the place of the Viceroy in the constitution of the University. Since I assumed office, I have been very conscious of the grave inconvenience of the distance which separates the University from its Chancellor and the Government of India. It is impossible for us to have that close and intimate knowledge of your affairs which only residence on the spot can give. But I do not think that the moment when we are setting up this commission whose recommendations we shall have to consider, is the moment for such a change. As soon as the Commission has reported and action has been taken on its report that will be the moment when the Governor and the Government of Bengal may well take over charge of the Chancellor. It has been a great pleasure to have been brought into personal touch with the University during my visit. Believe me I regard my connection with you very seriously and during my term as your Chancellor I hope that the personal relation between us may grow closer and deeper. I trust that you all professors and students will feel that in their present Chancellor they have one who will at all times take the liveliest personal interest in them and in their

TELEGRAMS.

welfare, realise to the full the high place that the University holds in the hearts of Calcutta and of the people of Bengal. As your Chancellor I entertain the hope that one result of this commission will be to make you even more proud of your University.

Lord Chelmsford's Convocation Address.
The 'Englishman's' Opinion.

CALCUTTA, January 7.
Referring to Lord Chelmsford's Convocation speech the 'Englishman' says:—We here a good deal nowadays of India for self-government and some enthusiasts encourage the idea that India has already reached a plane of equality with the West. But if the relative value of university degrees is any standard, India has far to go before equality is reached, and the pity of it is that here in Bengal especially, Indian opinion is not resolutely working up to higher standards set in Western universities, but is ever relaxing its rules and diminishing its standards with the object of allowing as many young men to pass the examinations as possible. And the University education in India will never be advanced by making the condition of duty simple.

The "Daily News".

The "Daily News" observes:—"Before any improvement can be brought about in the direction of industrial training the whole system of technical training will have to be examined and reformed. So far as the industrial, commercial and agricultural training are concerned the chief obstacle to be found lies in the very few students who are availing themselves of their opportunities in these branches of education.

The "A. B. Patrika".

The "Amrita Bazar Patrika" is very much delighted at the Viceroy's speech which "breathes a tone of warm sympathy for students". The paper continues:—"The Viceroy rightly says, students should come out as men ready to take up the duties of citizenship. There is however an almost insuperable difficulty in their way which we wish His Lordship had taken note of. We are no citizens at all in the sense of the word as understood in England. In British States the graduates and undergraduates receive along with their academic studies a political training. It is this system of education which makes them fit for taking up the responsibilities of citizenship. But here students are severely punished if they even attend a political meeting."

CENTRAL PROVINCES.

Lokamanya Tilak in Nagpur.

Carriage Unhorsed :
Procession Half a Mile Long.

NAGPUR, January 7.
Mr. Bal Gangadhar Tilak arrived here from Calcutta this afternoon. At the railway station he was received with great ovation. He was garlanded profusely and not allowed to sit in motor. His carriage was unhorsed and dragged by the people through the main streets of the city, forming a procession of about half a mile.

BOMBAY.

Serious Charges Against Bank Agents.
Rupees Five Lakhs Involved.

POONA, January 7.
The case in which Baiwant Ramchandra Sivargaoikar and Kashinath Vasudeo Ghorpade, agents of the Poona Branch of the Bombay Banking Company, Ltd., are being charged together with Prabhakar Govind Vaidya, Managing Director in Bombay of the same bank, is proceeding here, before Mr. Salomon Babuji Israel, 1st Class Honorary Magistrate. Khan Bahadur S. C. Datar, Public Prosecutor conducts the case for the Crown, while the accused are defended by Mr. Gadgil Barrister and Messrs. Apte, Bhadbhade, Gupte and Honap, pleaders. The charges against the accused are of committing criminal breach of trust as bankers in respect of 59,000, falsifying vouchers and account books and presenting a false balance sheet before the meeting. The Poona Branch of this bank opened in 1907, and according to the deposition of Rao Sahab Girdhar Singh, the above agents opened several accounts with the bank in different names, advanced large sums to themselves without security, and when the Bank began to be involved in 1912, attempted to reduce their liabilities by transferring them to bogus accounts. Accused No. 3 actively participated in embezzlement and the preparation of a false balance sheet. The total sum alleged to have been misappropriated by the accused in six years is more than five lakhs out of which Rs. 3,25,000 were due from accused No. 3 alone. Soon after the bank failed accused No. 3 filed a schedule in insolvency and was recently discharged by the High Court. His partner Kothvale was convicted for criminal breach of trust in respect of Rs. 1,40,000 by the High Court and sentenced.

The hearing is proceeding.

BURMA.

Amendment of Court Fees Act.

RANGOON, January 7.
A reply was sent yesterday by the Secretary, Rangoon Trades Association, to the Government of Burma on the provisions of the Bill further to amend the Court Fees Act, 1870. The Association think that great hardship and injustice will be done to the beneficiaries and legatees by the imposition of a penalty for undervaluation of property by the executor or the administration and will embarrass administrators and executors in the discharge of their duties which are honorary. The Association strongly oppose the proposed amendment which is neither just nor equitable. The Association agree with the Hon'ble Maharaja Ranjit Singh of Naspore in amending the Act so as to provide that a moiety of the Court fees paid in civil suits shall be refunded, if such suits are decided ex parte. The Association suggest an amendment to Section 17 of the Act, so as to enable the suitor to pay "advocatum" Court Fees on the total amount of the claim and not as at present on each separate cause, as has been decided by the Full Bench of the Chief Court. Lower Burma, in 2 L. B. R. Vol. 5, page 94.

TELEGRAMS.

A Sea of Mud.
Daily Artillery Work.

ALLAHABAD, January 7.
LONDON, January 5th.—The western front is again a sea of mud. The dry spells are too short to effect much improvement. Artillery work is the daily order. The enemy is thereby prevented from setting down in the earth again in the neighbourhood of the Somme.—("Pioneer.")

Stirring Address To French Troops.
A Year of Victory.

LONDON, January 7.
PARIS.—General Nivelle in a stirring New Year Address to the army has said:—You can look back on the past year with pride. You smashed Germany's biggest onslaught at Verdun and proved your ever-growing superiority on the Somme in rivalry with your British comrades. You will make 1917 a year of victory.

LONDON, January 7.
The French Communique reports bombing encounters west of the Meuse. Our artillery frequently bombarded the northern slopes of Hill 285 and the German defences near Morheme. An enemy coup-de-main east of the Meuse failed completely. Attempted enemy attacks in Vosges were stopped by our fire.

One of our aeroplane squadrons bombarded aeroplanes at Haucourt and Matigny railway station at Aconny, enemy cantonments at Liancourt Wood and depots at Attigny.

The French communique records lively artillery struggle in the sector of Neuport, Bains, Belgium.

BRITISH FRONT.

The Somme Despatches.
Reception by the Troops.

ALLAHABAD, January 7.
LONDON, January 6th.—The publication of the Somme despatches has been received by the troops with very great interest. Much satisfaction has been felt in the very full recognition given to General Rawlinson, whose tactical work in the offensive has stamped him as a great soldier. His night attack in July has become a standard type of operation and has excited world-wide military interest. The mentions in the despatches now being published are particularly numerous for the Northumberland Fusiliers, Royal Warwickshires, Royal Fusiliers, Liverpools, Middlesex, Gloucesters, King's Royal Rifles, Durhams, Royal Irish Rifles and Rifle Brigade. Additional lists are being prepared for issue at the end of the month, when fresh Indian names will be included.—("Pioneer.")

Enemy Raid on British Trenches.
Driven Off with Heavy Losses.

LONDON, January 7.
Field-Marshal Sir Douglas Haig this afternoon reports:—An enemy raiding party entered our lines southward of Loos and heavy fighting occurred. The enemy was speedily driven out, leaving a number of dead. Some British are missing. We successfully exploded a mine northward of Givenchy. We bombarded trenches opposite Les Boeufs at Guedecourt, westward of Gommecourt, and in the neighbourhood of Hill Sixty.

Successful British Operations.
Much Damage to Enemy Defences.

LONDON, January 7.
Sir Douglas Haig to-night reports:—We seized two posts northwards of Beaumont Hamel, repulsed a counter-attack and consolidated gains. We made a successful raid in daytime on a wide front southwest of Arras and penetrated as far as the third line, destroying many dugouts and doing much damage to enemy's defences. We have taken 240 prisoners in minor actions since Christmas. Our aeroplanes bombed a number of places of military importance behind the enemy's lines with good results.

The British communique says:—We completely repulsed an attack at Beaumont Hamel and made a successful raid south of Armentieres, taking nineteen prisoners. Short heavy bombardment preceded an attempt in the morning to enter our trenches south west of Wyteschaete. But we drove the enemy off in disorder with considerable losses.

Our fire drove off an attempt north of Ypres under cover of intense bombardment.

ITALIAN FRONT.

LONDON, January 7.
An Italian wireless communique says:—We advanced five hundred metres on the Carso front.

RUSSIAN FRONT.

Fighting In Courland.

Russian Capture a Position.

LONDON, January 7.
A Russian wireless communique says:—We attacked and occupied a position south-east of Kaluzen and south-west of Riga, taking three officers and 272 men prisoners.

German Positions Penetrated.
A German Report.

LONDON, January 7.
A German official wireless message says:—The Russians attacked and penetrated our positions in the region between the coast and the Mitau-Riga high road. We counter-attacked successfully.

TELEGRAMS.

Fierce Fighting Continues.
Russians Retire Across the Danube.

LONDON, January 7.
A Russian wireless communique says:—We bayoneted many Austrians, and took prisoners the remainder of a reconnoitring party north of Zolotiv. We repulsed five strong enemy attacks on the heights south of the Ghebonicha river and repelled three attacks north of the Otuz river.

Three divisions, supported by thirty batteries, attacked and pressed us back south of the mouth of the River Bazeu. The enemy launched fierce attacks at Vokoroni eastward of Braila. A stubborn battle lasted the whole day with great enemy losses, but the enemy in the evening compelled us to withdraw to the other bank of the Danube.

Enemy Advance Continued.
Allies Retire After Stubborn Resistance.

LONDON, January 7.
A wireless Russian communique says:—The enemy compelled us to withdraw two versts southwards of Kotumba. We occupied a height southward of the Otuz river. Superior enemy forces pressed back the Rumanians at Rekoza on the Suchiza river. The Rumanians were pressed back in the region of Kupria and north-west of Odobeschi. An enemy offensive at Rimnicheni, Galianka, Kiovenu, and Machinesti pressed back Rumanian advanced posts four versts after a stubborn resistance.

SOUTH EASTERN FRONT

Bad Weather in Macedonia.
Successful British Operations.

LONDON, January 7.
The weather is bad in Macedonia, where there is lively mutual cannonading. The British successfully operated against Kupri near the Seres-Demirhisar railway. The British fleet bombarded Akarvika and Umuntolts south of Orfano.

The Russian wireless communique says:—In the Riga fighting we took five hundred prisoners. We surprised and captured trenches in Otuz valley. We retired north-west of Pocsani in easterly direction. The Rumanians have restored their positions at Kapatunu. In the same area they threw back a dense attack southwest of Pocsani. We took the offensive and reached the line of Rasputza Lake.

AFRICAN FRONT.

The War In East Africa.
Retreating Enemy Loses Heavily.

LONDON, January 6.
An East African communique says that while pursuing the retreating enemy in the Rufigi Valley we occupied a camp on the Tachogowali river and reached Kibambwe on the north bank of the Rufigi. The enemy are holding the south bank. The enemy were severely banded in the Mgeta Valley. Our Mklingo force attacked small approaching parties, taking prisoners and considerable supplies. We engaged the enemy eastwards of Mfika, and the enemy is now retreating towards Mahenge.

No Prospects of Early Peace.

LONDON, January 7.
Lord Seaborne addressing the African Banking Corporation yesterday said he could hold out no prospect of an early end of the war. He thought those prophesying and encouraging the idea of an early peace were erroneous in their opinions and mischievous in their action.—("Pioneer.")

Most of the London papers publish a statement by a highly placed diplomat here according to which Germany while conscious that the victory she sought in 1914 is now unattainable, still hopes she can hold out until financial exhaustion compels the Allies to abandon the three fateful words 'lenalties', 'reparation' and 'guarantees'. The Austrian position is very different. She cannot continue to feed even the armies in the field. The real situation was concealed from the old Emperor but his successor knows the truth and has lent his ear to the peace party hoping that if he can end the sufferings of his subjects even by a peace involving many heavy concessions he will unite the Empire and be hailed as the saviour of his people. The diplomatic cold which caused the Kaiser to leave Vienna is stated by this authority to have been due to a straight talk from the new Ruler.

Famous Hunter Killed.

LONDON, January 7.
Mr. Frederick Selous, the big game hunter, has been killed in action in East Africa.

BURMA.

RANGOON, January 6.
A suit involving a point of law relating to confederacies has just been decided by the District Judge, Mandalay one of the parties being a Burman schoolboy. A Burmese girl sued a Burman schoolboy for the recovery of Rs. 1098 2 being one third of the prize drawn in St. Joseph's Chinese Orphanage Sweep in which the plaintiff had one third interest. The judge held that confederacies were opposed to public policy and therefore the contract could not be enforced and dismissed the suit with costs.

Queen Supayafat has sent Rs. 3,000 to the half sister of the late ex-King Theebaw, for the purpose of performing funeral ceremony, which is to take place to-day at Ratnagiri.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)
(By Wire.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 7.
The following telegram dated the 5th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

Nothing important is reported from the British, French, or Italian fronts.

There has been fighting in North-East Galicia, but no change in the position has resulted. The Germans have made further progress in northern Moldavia in their effort to turn the Sereth lines by a descent from the mountains immediately in their rear, and have occupied the villages of Barsost and Topcati, 26 miles north-west of Pocsani and half way between the frontier and the plain. The Germans have taken some small places before the Sereth line, but the Russians have also made successful counter-attacks and recaptured three villages.

The Germans claim to have captured Macin and Jijila in the Dobruja and are now eight miles from Braila, a lot of the intervening ground being marsh land.

II

DELHI, January 7.
The following telegram dated the 5th January, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British carried out successful raids near Arras and Ypres and repulsed a German raid.

Nothing important occurred in the French or Italian fronts.

The Russian have captured some heights in the Carpathians southeast of Kirlisba and taken 500 prisoners. The enemy claims to have captured some hills in Moldavia, but the Russians state that they repulsed persistent attacks in Trotus valley with great losses to the enemy and also two attacks in Otuz pass. The Germans state that they have captured Aldov sector, 8 miles northwest of Pocsani. This sector is the prolongation of the permanent system of fortifications known as the Sereth lines. The Russians have withdrawn from Macin towards Braila, but their rearwards still hold a narrow strip of land on the south side of the Danube opposite to Galatz.

General Smuts says that he resumed operations in East Africa with the object of reconquering up the main body of the enemy gathered of Lower Kujji valley. One party starting from Kissaki stormed every position inflicting heavy casualties and capturing several guns. Other parties from the west and south are cutting off communications.

The British transport "Everina" was sunk by an enemy submarine in the Mediterranean. 120 men and 33 crew are missing.

III

DELHI, January 7.
The following telegram dated the 6th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

A hostile raiding party entered British trenches south of Loos and after losses on both sides were driven out.

The British carried out successful bombardments in conjunction with aircraft.

French aircraft bombarded several aerodromes and railway stations.

The Italians by sudden attack advanced their positions 200 yards on the Carso.

The Germans captured an island on the Dvina north of the Dninsk.

The Russo Rumanians have repulsed the enemy at several points in Moldavian mountains, but the enemy claim to have made some progress through the mountains towards Sereth, Howlands. The enemy are also making progress north west of Pocsani.

The Germans and the Bulgarians have captured the important town Braila, but there is reason to believe that a lot of grain stores have been removed.

మదరాసు కార్పొరేషన్
నోటీసు.

కుంచెలు, నూనె, కట్టడ సామానులు ఫిట్టింగులు, ఇనుపగొట్టములు మొదలగు సామానులు 1917 నవంబరు 1-వ వరకు మొదలుకొని ఒక సంవత్సరమువరకు మదరాసు కార్పొరేషనువారికి సవలించేయు వారి కుండ్లు. 1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 5-వ తేదీనాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటుగారు తమ కచ్చేరి పుచ్చుకొనుదురు.

ముద్రిత కుండ్లు కాంట్రాక్టు ఫారములు మదరాసు కార్పొరేషన్ డివిన్యూ ఆఫీసరువారి యొద్ద ఫారము 1-కి రూ 5 చొప్పున దొరుకును. ఆ సామ్యు తీసిగి యిచ్చుబడవు. ఆ ఫారములు మూడవ అందులోని నిబంధనల ప్రకారము కుండ్ల డిచ్చువారి ప్రమేయమే ఆలోచించబడును.

మృ. డి. హనుమంతం } JAMES R. COATS, B. Sc.,
5-వ నామ 1917 } ASSOC. M. INST. C.E.
ENGINEER.

ముక్కు- గొట్టములు.

శ్రీశైవలై న గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని
రంగుల చిత్రపటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, నంద్రాను.

ఆందమైన 1917 క్యాలండరు

సంవరమైన నూతన సంవత్సరపు క్యాలండరు.

జనవరి 31-తేది లోపు నాకసారిగ నాలుగు రూ॥ల విలువగల మామందుల గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

పోస్టుఖర్చులకై అణా చీటిని పంపవలయును.

ఒక క్యాలండరు వెల వి. పి. సహా 0-4-0, 2-కి 0-7-0, 3-కి 0-9-0, 6-కి 1-0-0, 12-కి 1-12-0.

యొక్కమువలన క్యాలండరులు కొన్ని ప్రతులు ముద్రింపబడినవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనవలయును.

తామరతైలము.

పండ్లపొడి.

మోహినీతైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము

చక్కని డబ్బీలో రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-0-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక-చోట్లలో విక్రయింపబడును.

అమృతాంజనం డిపో,

109, ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

6, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు

TOJANA HAIR FOOD.

టోజానా. (కేశాహారము)

593

శ్రీ. లకు వెండ్రుకలు, విలువగల భూషణములకన్నను విలువైనది. వెండ్రుకలుకల్లగాను, పొడవుగను నుండుట ప్రస్తుత మరుగుననున్నది. ఇవి రాలిపోవుటకు అనేక కారణములుగలవు. గాన శిరోరత్నమైన ఈ టోజానాను ప్రతి దినము చగుముకొనినయెడల తేల్లని వెండ్రుకలు నలువై మిక్కిలి పెరిగి రమణీయముగా నుండును. వెండ్రు కల యభివృద్ధికి కావలసిన రక్తమును కుద్దిచేసి వెండ్రుకలు రాలిపోవుట నాపును. చుండులను మానును. బట్టిలకు వెండ్రుకలను అతి త్వరితముగా పుట్టించును. ఈ టోజానా అనే తలకుఆహారమును ఇంగ్లీషువారు మొదట కనుకొని ఇప్పుడు ప్రజలకు సాహాయ్యము చేయుచున్నారు. పురుగులను జంపి కుడువలసిన పుష్టి జేయును. వెండ్రుకలు పగులుట మొదలగునవి మిక్కిలి స్వస్థకాలములో తృప్తిగా కుదుర్చుగలదు. కిరీట మును బోలు కర్రపుంజము తగ్గెనని విచారపడవక్కరలేదు. ఏ మానవులుగాని యౌవనదశలో వృద్ధత్వము పొందవక్కరలేదు. తమకగపడుచున్న టోజానానుచూచింది తమ యౌవనమును కాపాడుకొందురుగాక. ఇందులో క్రొవ్వుకలియింపలేదు. ఏ కెమిక్సులవలన నైనను పరిశోధించుకొనవచ్చును. దంభమునకై లేనిపోని విధములచేసి ప్రకటించు వైలములనుకొని మోసపోకుడు. ఇది ఇంగ్లాండులో చేయితగులకయే తయారుకాబడినది తలనొప్పి మొదలగు కఠోరోగములను పోగొట్టును. శ్రీ పురుషులకు ప్రాణసమానమైన వెండ్రుకలకు ఈ టోజానానుకూలించినది వేటొకటి యేమియునులేదని నొక్కి చెప్పవలయు. అనేకములైన యోగ్యతా పత్రము లందినవి. పరీక్షించిచూచిన తెలియును. వేల కొలది విక్రయము. మా వందున మేము మిక్కిలి కొనియాడుట ప్రశస్తముగాదని యంతటితో విరమించినాము. ఇది రెండు విధములుగ నుంచబడును. పురుషులకు ఒకటి శ్రీ. లకు వేరొకటి. ఏ కెమిక్సు దగ్గరనైనానరే ఈ దిగున ధరలకు దొరకును. ఖరీదు. — 5 డ్రామ్ములు సీసా చల్లుకునే దానితో సహా రూ. 1-12-0. 10 డ్రామ్ములు చల్లుకునేదానితో సహా 2-12-0. డబ్బీలకు మెత్తముగ తీసికొనువారికి వేరేధరలు. శ్రీ. మ. త్తైలండు కంపెనీ, లిమిటెడ్, 19, శెకండు లైనువీచ్, మద్రాసు.

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కామ్రాజ్" ను యుపయోగింపవలయును. దాని నుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక మెల్లస్లిట్సుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్రాజ్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజెంట్లకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు 25-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

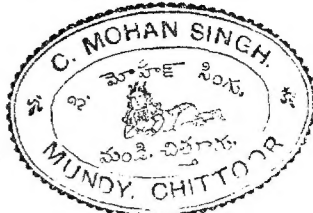
తపాలపెట్టె నెం 553 రు

మదరాసు

(వై కామ్రాజ్ గోరునవ్వును ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

హాకెట్ డయిరీ యినాం

రబ్బరుస్టాంపులు ఏభాషలోగాని ఏమాదిరిగాని ధర రు. 2-0-0. 1917 వ సంవత్సరం జనవరి నెల 31 వ తేదిలోపు రబ్బరుస్టాంపు ఆర్డరుచేయువారికి నైకనిన డైరీయినాం. 1917 వ సంవత్సరం క్యాలండరు వలయువారు ఆర్డరుపోస్తేజిప్టాంపు పంపవలెను. పూర్వాక్షాగ్ను వ్రాసి తెప్పించుకొవచ్చును. 688

పి. యాక్. సింహం అండు కో

119, ఆరియప్ప నాయుని వీధి, మద్రాసు.

ఉచితము! ఉచితము!!

మానవ గడియారము దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు నేర్చుకొనవచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలఖర్చు లేదు.

రాజవైద్య నారాయణశ్రీ కేశవశ్రీ,

183

20, చీనాబజారురోడ్, మదరాసు.

కల్యాణి - ప్రతిభుడు

ఇది వేక్సియన్ ర్షను ఇంగ్లీషు మహాకవి నాటకము ననుసరించి తేట తెలుగున శ్రీ. లకును వాలుకతును తెలియ నట్లు రచింపబడినది. ఇతర భాషాకవుల రచనా చతుర్త్తాములు, మన తెనుగువారికి తెలుపవలయునని ప్రారంభించిన వానిలో నిది మొదటిది. దీని కథాసంవిధానమును పాత్ర చతుర్త్తామును రసమును అద్భుతములు. కల్యాణి ఆ 1. ప్రతిభుడు ఆ 2.

ధైర్య కవచము

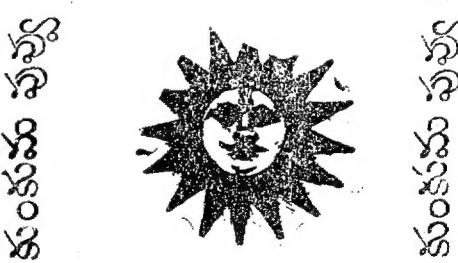
మనుజునకు గల పాపము గుణములలో ధైర్యము ప్రధానము. ధైర్యమనగా ఆపదలయందు మనస్సు చలించకుండుట. మనుజుడు ధరింపదగిన యన్ని కవచములును అత్రు శత్రుములచే భేదింపదగినవి. ఈ ధైర్య మనెడి కవచమో యత్రు శత్రుములకు ఆధేద్యము. ఈ ధైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై "అన్యత్రభిష్కృత్ గాంగోతాత్ అన్యత్రచ హనూ మతః" అనెడి బి తేంద్రియుడైన భీష్మునియొక్క చరిత్రము నతి సులభతైలిన తెలిపియున్నది. వెల రి అణాం.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో,

285

ఆనందముద్రాలయము, మద్రాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాడ్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ, (53) 21. హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును శాశ్వతముఖమునపొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢగాఢమును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును. పోస్టు చార్జీలు మేమే భరించింపవలెను. వెంటనే వ్రాయుము.

219 వైద్యశాస్త్ర ముశేతంకర్ గోవిందశ్రీ,

ఆరంకన్గూ డొవధాలయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.